

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Херсонської державної морської академії

Протокол № 13 від «28» травня 2026 р.

Вводиться в дію з «01» вересня 2026 р.

(наказ №100 від 29 травня 2026 р.)

Ректор

Віктор ГУСЄВ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

(тимчасова, до введення в дію стандарту вищої освіти)

«ЕКСПЛУАТАЦІЯ СУДНОВИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ УСТАНОВОК»

Рівень/цикл	– Другий (магістерський) рівень / Другий цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
Кваліфікаційний рівень	– 7 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань	– J Транспорт та послуги
Спеціальність	– J5 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	– J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

**УПРАВЛІННЯ СУДНОВИМИ ТЕХНІЧНИМИ СИСТЕМАМИ І
КОМПЛЕКСАМИ**

Рівень / Цикл вищої
освіти

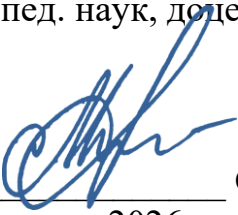
Кваліфікаційний рівень
Галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація

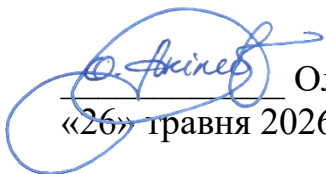
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти /
Перший цикл Рамки кваліфікацій
Європейського простору вищої освіти
6 рівень Національної рамки кваліфікацій
J Транспорт та послуги
J5 Морський та внутрішній водний транспорт
J5.02 Управління судновими технічними системами і
комплексами

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор ХДМА
канд. пед. наук, доцент

Декан факультету суднової енергетики,
канд. техн. наук, доцент

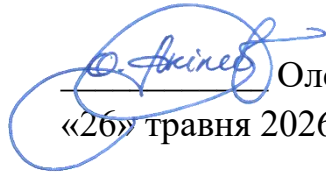

Олена ДЯГИЛЕВА
«27» травня 2026 р.

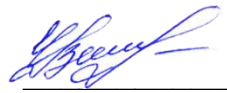

Олександр АКИМОВ
«26» травня 2026 р.

ОПП Управління судновими технічними
системами і комплексами
погоджено з навчально-методичним
відділом

Керівник робочої (проектної) групи,
гарант ОПП,
канд. техн. наук, доцент

Завідувач
навчально-методичного відділу

Олександр АКИМОВ
«26» травня 2026 р.

Валентина ЧЕРНЕНКО
«26» травня 2026 р.

ОПП Управління судновими технічними системами і комплексами **розглянуто**
на засіданні кафедри експлуатації суднових енергетичних установок
Протокол №11 від 26.05.2026 р.

Завідувач кафедри ЕСЕУ, д-р. техн. наук, доц

 _____ Максим АГЕСВ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Управління судновими технічними системами і комплексами» розроблено на базі затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №1239 від 13.11.2018 р.) з урахуванням вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 112 від 01 лютого 2019 року «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» та Наказом Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 39-л «Про ліцензування освітньої діяльності», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення», відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 № 1187, «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266; Класифікатора професій: ДК 003:2010 (на заміну ДК 003:2005) від 28.07.2010 № 327; згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.01.2022 р. № 26 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» внесені зміни до шифрів і найменування галузей знань, кодів і найменувань спеціальностей, а також встановлено відповідність освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013. А саме: новий шифр і найменування галузі знань – J Транспорт та послуги; новий код і найменування спеціальності – J5 Морський та внутрішній водний транспорт; код і найменування відповідної деталізованої галузі Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 – 1041 Transport services.

Розроблено робочою групою у складі:

Акімов Олександр Вікторович – гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи, доцент, кандидат технічних наук, декан факультету суднової енергетики (наказ про призначення гаранта №209 від 13.09.2024 р.);

Бабій Михайло Володимирович – член робочої групи, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри експлуатації суднових енергетичних установок;

Дзигар Анатолій Костянтинович – член робочої групи, старший викладач кафедри експлуатації суднових енергетичних установок, старший механік;

Сіманенков Андрій Леонідович – член робочої групи, кандидат технічних наук, доцент кафедри експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики, електромеханік 1-го розряду.

Освітньо-професійна програма (ОПП) визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-професійного ступеня вищої освіти – бакалавр; перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей випускника; нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонської державної морської академії.

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2026 р.

Термін перегляду освітньої програми один раз на рік.

1. Профіль освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Управління судновими технічними системами і комплексами»

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України від 13.11.2018 р. №1239 і вимог до 6-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій України, та враховує вимоги стандартів компетентності, встановлених Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, який є додатком до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонська державна морська академія Факультет суднової енергетики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти «бакалавр» Галузь знань J Транспорт та послуги Спеціальність J5 Морський та внутрішній водний транспорт Спеціалізація J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра «Управління судновими технічними системами і комплексами» першого (бакалаврського) рівня, першого циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, 6-го рівня Національної рамки кваліфікацій, галузі знань J Транспорт та послуги, спеціальності J5 Морський та внутрішній водний транспорт, (далі – освітня програма)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, тип диплому – одиничний. Обсяг навчального навантаження: – 240 кредитів ЄКТС на основі повної загальної середньої освіти з офіційною тривалістю освітньої програми 4 навчальні роки (3 роки 10 місяців) за денною формою та заочною формою навчання; – для здобувачів вищої освіти, які попередньо здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста (освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра) за спеціальністю «Морський та внутрішній водний транспорт» або еквівалентною зі спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» («Експлуатація суднових енергетичних установок») або еквівалентною, визнаються 60 кредитів ЄКТС, здобутих під час попереднього навчання, які відповідають результатам навчання рівня експлуатації згідно мінімальних стандартів компетентності для вахтових механіків суден з машинним відділенням, що обслуговується традиційно або періодично не обслуговується, визначених у розділі А-III/1 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (додатка до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками), та формується навчальний план з офіційною тривалістю освітньої програми 3 навчальні роки (2 роки 10 місяців)) за денною та заочною формами навчання з загальним обсягом освітніх компонентів 180 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Акредитована МОН України. Сертифікат про акредитацію спеціальності АД 22020234, дійсний до 31.12.2026 (https://registry.edbo.gov.ua/university/1040/study-programs/?q=1)
Цикл/рівень	QF-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень.
Передумови	Навчання за освітньою програмою можуть розпочати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень

	молодшого спеціаліста (освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра) за спеціальністю «Морський та внутрішній водний транспорт» або еквівалентною зі спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» («Експлуатація суднових енергетичних установок») або еквівалентною. Навчання за освітньою програмою також можуть розпочати особи, які бажають здобути другу вищу освіту. Такі особи можуть бути зараховані на другий або старші курси. Курс (семестр), на який може вступити особа для здобуття другої вищої освіти, визначається змістом попередньо отриманої вищої освіти та його відповідності обраній освітній програмі. Для таких здобувачів вищої освіти визнання результатів попереднього навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання в ХДМА
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін запланованого перегляду / оновлення	Перегляд / оновлення – до початку наступного навчального року.
Термін дії освітньої програми	Термін дії – до прийняття рішення відповідним документом про закінчення строку дії даного видання.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ksma.ks.ua/?page_id=1632

2 – Мета освітньої програми

Забезпечити набуття здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня необхідних знань, розумінь, умінь, навичок та компетентностей (відповідно до стандартів компетентності, визначених вимогами правил III/1, III/2, VI/1, VI/2, VI/3, VI/4, VI/6 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками) та виконання вимог до практичної підготовки (встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками);

- роботи на підприємствах, установах та організаціях, що забезпечують експлуатацію флоту, які відносяться до галузі управління судновими технічними системами і комплексами (експлуатації суднових енергетичних установок), що дасть їм можливість:
- займати посади осіб командного складу суден морського та внутрішнього водного транспорту;
- працювати на підприємствах, установах та організаціях в структурах морської галузі, що забезпечують експлуатацію флоту та безпеку судноплавства;
- виконувати свою роботу самостійно, бути підготовленими до успішного засвоєння складніших програм для професіоналів з управління судновими технічними системи і комплексами (експлуатації суднових енергетичних установок);
- продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Забезпечення комплексної підготовки фахівців, здатних поєднувати професійну діяльність у галузі морського та внутрішнього водного транспорту з сучасними потребами глобалізованого суспільства, культури нації і особистісною творчістю та самореалізацією.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – J Транспорт та послуги Спеціальність – J5 Морський та внутрішній водний транспорт Спеціалізація – J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
Орієнтація освітньої програми	Прикладна. Програма спрямована на здобуття знань, умінь, навичок та досвіду з управління судновими технічними системами і комплексами (експлуатацією суднових енергетичних установок) на морському та внутрішньому водному транспорті
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма спрямована на оволодіння загальними, спеціальними та фаховими компетентностями з управління судновими технічними системами і комплексами (експлуатацією суднових енергетичних установок) на морському та внутрішньому водному транспорті
Особливості програми	Підготовка здобувачів вищої освіти для отримання ступеня освітнього «бакалавр» за спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» передбачає: – виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та

	несення вахти 1978 року, з поправками; – виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками; – виконання національних вимог щодо підготовки моряків; – отримання здобувачем вищої освіти протягом навчання необхідного стажу плавання, систематичної практичної підготовки та досвіду стосовно виконання завдань, обов'язків та відповідальності вахтового механіка (інженера) з урахування керівництва, наведеного у розділі B-III/1 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти. Виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками забезпечується використанням в освітній програмі рекомендацій Міжнародної морської організації (ІМО) щодо змісту програми підготовки, викладених у Типових (модельних) навчальних курсах ІМО 7.04 «Officer in Charge of an Engineering Watch» («Вахтовий механік») та 7.02 «Chief Engineer Officer and Second Engineer Officer» («Старший та другий механік») на рівні необхідному для виконання обов'язків суднового механіка другого та третього розряду в обсязі, необхідному для отримання звань командного складу морських суден згідно Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499, зокрема, забезпечується обов'язкова підготовка здобувачів, яка необхідна для дипломування осіб командного складу морських суден за напрямками: – «Ознайомлення, початкова підготовка та інструктаж з питань безпеки для всіх моряків»; – «Фахівець з рятувальних шлюпок, рятувальних плотів та чергових шлюпок, що не є швидкісними черговими шлюпками»; – «Боротьба з пожежею за розширеною програмою»; – «Надання першої медичної допомоги»; – «Підготовка та інструктаж з питань охорони для усіх моряків»; – «Виконання обов'язків членів екіпажу з охорони судна». Підготовка враховує національні вимоги та рекомендації, викладені у Типових (модельних) навчальних курсах ІМО 1.13 «Елементарна перша допомога» (Elementary First Aid), 1.14 «Надання Першої медичної допомоги» (Medical First Aid), 1.15 «Медичний догляд на борту судна. Том I, Том II з рекомендаціями» (Medical Care plus Compendium Vol.1, Vol.2), 1.19 «Особисте виживання» (Proficiency in Personal Survival Techniques), 1.20 «Основи пожежогасіння» (Basic Fire Fighting), 1.21 «Особиста безпека та соціальні обов'язки» (Personal Safety and Social Responsibilities), 1.23 «Плоти та рятувальні шлюпки» (Proficiency in Survival Craft and Rescue Boats (other than Fast Rescue Boats)), 2.03 «Розширена підготовка з гасіння пожежі» (Advanced Training in Fire Fighting), 3.19 «Офіцер з охорони судна» (Ship Security Officer), 3.26 «Підготовка моряків, призначених виконувати обов'язки з охорони судна» (Security Training for Seafarers with Designated Security Duties) та 3.27 «Підготовка та інструктаж з питань охорони для всіх моряків» (Security Awareness Training for All Seafarers). Здобувачам, які отримали підготовку за спеціальними напрямками у повному обсязі та надали доказ того, що вони досягли мінімального стандарту компетентності шляхом складання екзамену, видаються відповідні сертифікати. Забезпечується підготовка здобувачів за освітньою програмою англійською мовою.
Забезпечення якості освітньої програми	Якість вищої освіти за освітньою програмою забезпечується Системою управління якістю освіти Херсонської державної морської академії, що сертифікована відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 у площині освітньої діяльності (а саме, підготовка та навчання висококваліфікованих спеціалістів на рівні кваліфікованого працівника, молодшого спеціаліста, бакалавра та магістра для всіх напрямів морської галузі, а також для інших галузей народного господарства; підготовка та навчання морських спеціалістів для роботи в екіпажах українських і іноземних морських суден у відповідності до вимог, визначених національними і міжнародними стандартами; надання первинної та вторинної медичної допомоги); практичної підготовки моряків та сприяння працевлаштуванню здобувачів

	вищої освіти незалежною організацією «Регістр судноплавства України». Сертифікація забезпечує виконання вимог Стандарту вищої освіти щодо відповідності стандартам якості, згідно з правилом AI/8 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Освітньо-професійна програма має формувати компетентності, необхідні для працевлаштування випускників на судах та підприємствах морського та внутрішнього водного транспорту на посадах, які визначені класифікатором професій ДК 003:2010 (зі змінами) та довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 67 «Водний транспорт» та пов'язані із управлінням рухом суден, експлуатацією суден та їх систем, управління операціями суден, забезпеченням безпеки судноплавства: механік судовий, механік по судовим системам, механік з автоматики, старший механік-капітан, механік (судовий) - помічник капітана, механік (судовий) - помічник командира, механік груповий флоту (по флоту), механік портового флоту, уповноважений по прийому суден від суднобудівних заводів. Випускники можуть займати наступні командні посади: вахтовий механік, четвертий механік, третій механік, другий механік, учбовий механік; ремонтний механік; механік з судових систем на морських, річкових, рибпромислових, портових, технічних та спеціалізованих судах, доках, бурових платформах, судноремонтних, суднобудівних заводах, базах технічного обслуговування флоту, портових майстернях, гідротехнічних підприємствах, підприємствах рибного господарства та інших підприємствах, які мають у своєму складі плавзасоби, без обмеження потужності головної енергетичної установки. Звання осіб командного складу морських суден присвоюються за процедурою, визначеною Кодексом торговельного мореплавства України та Положенням про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499. На базі диплому бакалавра випускники в Морській адміністрації України можуть отримати диплом про присвоєння звання особі командного складу, згідно Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499, що надає право займати посади на судах згідно Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.
Подальше навчання	Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мають доступ і можуть продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за програмою другого циклу FQ-EHEA, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК України, а також мають доступ до набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основний підхід: проблемно-орієнтоване студенто-центроване навчання з елементами самонавчання. Методи викладання: лекції (інтерактивні лекції), практичні та лабораторні заняття, консультації, наукові семінари та/або конференції, навчання та стажування (з використанням спеціалізованих та сертифікованих тренажерів в тому числі з використанням технологій VR (віртуальної реальності), елементи онлайн навчання (платформа LMS Moodle), самостійне навчання, індивідуальні заняття (консультації), практична підготовка на судах. Освітньою програмою передбачене використання наступних освітніх технологій: інформаційно-комунікаційна; інтерактивна: інтенсифікація навчання на основі опорних схем і знакових моделей: рівнева диференціація навчання на основі обов'язкових результатів; блочно-консультативна: корпоративного навчання: розвитку критичного мислення: навчання як дослідження в тому числі участь у науково-дослідних роботах кафедр; проектного навчання. Методи оцінювання та підтвердження результатів навчання: екзамени, заліки, тести, практика, контрольні, курсові та дипломні роботи. есе, презентації, використання симуляторів тощо. Формативні (вхідне тестування та поточний контроль): тестування знань або умінь: усні презентації: звіти про лабораторні роботи: аналіз текстів або

	даних: звіти про практику. Сумативні (підсумковий контроль): екзамен (письмовий з подальшим усним опитуванням); залік (за результатами формативного контролю).
Оцінювання (підтвердження отриманих результатів навчання)	Методи оцінювання та підтвердження результатів навчання: екзамени, заліки, тести, практика, контрольні, розрахунково-графічні, курсові та дипломні роботи (проекти), есе, презентації, використання симуляторів, технологій віртуальної реальності, схвалена підготовка на тренажерах, де це можна застосовувати (повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim; тренажер «Marine Automation and Control Systems Training»; тренажер високовольтний головний розподільний щит Schneider Electric; симулятори з використанням хмарних технологій та віртуальної реальності) тощо. Формативні (вхідне тестування та поточний контроль): тестування знань або умінь: усні презентації: звіти про лабораторні роботи: аналіз текстів або даних: звіти про практику. Сумативні (підсумковий контроль): екзамен (письмовий з подальшим усним опитуванням); залік (за результатами формативного контролю).
Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за національною шкалою (екзамени – відмінно, добре, задовільно, незадовільно; заліки – зараховано, не зараховано); 100-бальною шкалою (екзамени та заліки) та шкалою ECTS (екзамени та заліки). Порядок оцінювання з кожної навчальної дисципліни та освітньої компоненти навчальної дисципліни (теми, практичної або лабораторної роботи тощо) наведений в робочих навчальних програмах та силабусах навчальних дисциплін.
6 – Програмні компоненти	
	Визначені у матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам компетентності з кожної дисципліни відображені у робочій програмі відповідної дисципліни. Система компетентностей бакалавра спеціальності J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» визначається на основі компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти за спеціалізацією 271.02 «Управління судновими технічними системами і комплексами», затвердженим наказом Міністерства науки і освіти України від 13.11.2018, №1239 та Міжнародною конвенцією про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками в частині що стосується машинної команди. Система компетентностей бакалавра за спеціальністю та спеціалізацією формується обов'язковими дисциплінами освітньої програми.
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суднової інженерії, що передбачають застосування теорії та методів про устрій і плавання суден, механічну і електричну інженерії, експлуатацію та ремонт засобів транспорту, управління ресурсами та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК):	ЗК1. Здатність планувати та управляти часом. ЗК2. Здатність використовувати англійську мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов'язків. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати та реалізовувати обґрунтовані управлінські рішення в рамках прийнятного ризику. ЗК6. Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі, в складних і критичних умовах. ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК9. Цінування та повага мультикультурності. ЗК10. Здатність працювати автономно. ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності (прихильність безпеці). ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК13. Здатність до подальшого навчання. ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК15. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

	знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності ЗК18. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси, в тому числі політичного і економічного характеру, світоглядні та філософські проблеми, застосовувати основні положення і методи гуманітарних, соціальних та економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань. ЗК19. Здатність використовувати державну мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов'язків. ЗК20. Здатність усвідомлювати загрози національній безпеці України та діяти відповідно до принципів національного спротиву, зокрема у формах цивільного та психологічного спротиву
Фахові компетентності, які є загальними для всіх спеціалізацій	ЗФК1. Здатність забезпечити протипожежну безпеку та уміння боротися з пожежами на суднах. ЗФК2. Здатність забезпечити безпеку та охорону судна, екіпажу і пасажирів та умови використання й експлуатації рятувальних засобів. ЗФК3. Здатність розробляти плани дій під час аварійних ситуацій та схем з боротьби за живучість судна, а також здійснювати дії у випадку аварійних ситуацій згідно з цим планом. ЗФК4. Здатність надавати першу медичну допомогу та здатність застосовувати засоби першої медичної допомоги на суднах, організовувати та керувати наданням медичної допомоги на судні. ЗФК5. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі, охорони і захисту морського середовища. ЗФК6. Здатність забезпечувати організацію, нагляд та контроль щодо дотримання правил техніки безпеки, безпеки персоналу та судна. ЗФК7. Здатність до проведення навчальних занять та тренінгів на борту судна. ЗФК8. Здатність використовувати системи внутрішньо-суднового зв'язку.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність нести безпечну ходову машинну вахту на судні. СК2. Здатність здійснювати експлуатацію, спостереження, оцінку роботи та безпечне обслуговування рухової установки без обмеження її потужності та допоміжних механізмів і пов'язаних з ними систем управління та управляти роботою механізмів рухової установки. СК3. Здатність забезпечити планування та підготовку до роботи суднового енергетичного обладнання з урахуванням проектних параметрів силової установки та вимог рейсу. СК4. Здатність здійснювати виявлення, встановлення причин та усунення несправностей суднового механічного обладнання, приведення його в робочий стан та визначати і здійснювати заходи щодо їх запобігання. СК5. Здатність управляти операціями з експлуатації паливної, мастильної, баластної систем та інших насосних систем і пов'язаних з ними систем управління. СК6. Здатність здійснювати експлуатацію електричного, електронного обладнання та систем управління. СК7. Здатність здійснювати технічне обслуговування і ремонт електричного та електронного обладнання, виявляти й усувати несправності та приводити в робочий стан електричне та електронне устаткування управління. СК8. Здатність використовувати ручні інструменти, верстати та вимірювальні інструменти для виготовлення та ремонту деталей на судні. СК9. Здатність забезпечити управління безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту суднових механізмів та систем. СК10. Здатність здійснювати контроль та підтримку судна в морехідному стані. СК11. Усвідомлення відповідальності та здатність до прийняття рішень у непередбачуваних та аварійних ситуаціях, пов'язаних з експлуатацією суднового енергетичного обладнання. СК12. Здатність розв'язувати складні непередбачувані задачі та проблеми експлуатації, обслуговування та ремонту суднових технічних засобів, систем і конструкцій.

	СК13. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної морської інженерії. СК14. Здатність збирати та інтерпретувати інформацію, обирати методи та інструментальні засоби, застосовувати інноваційні підходи для розв'язання складних професійних задач у сфері морської інженерії. СК15. Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції у сфері морської інженерії. СК16. Здатність до аналізу та прогнозування процесів і технічного стану судових конструкцій та обладнання в умовах неповної або обмеженої інформації. СК17. Здатність передавати та одержувати професійну інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, а також передавати власний досвід при спілкуванні з фахівцями та нефахівцями у сфері суднової інженерії. СК18. Здатність обирати оптимальні режими роботи судової енергетичної установки з урахуванням параметрів силової установки та вимог рейсу, аналізувати і проводити експлуатацію судна в особливих умовах плавання. СК19. Здатність аналізувати енергоефективність морських суден. СК20. Здатність здійснювати технічну експлуатацію судових вантажних пристроїв і перевантажувальних комплексів.
--	---

7 – Програмні результати навчання

Система результатів навчання бакалавра спеціальності J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» визначається на основі результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти за спеціалізацією 271.02 «Управління судовими системами і комплексами», який затверджений наказом МОНУ від 13.11.2018, №1239 та Конвенцією та Кодексом ПДНВ 78 в частині що стосується машинної команди. Результати навчання формуються у здобувачів після вивчення відповідної дисципліни. Визначені програмні результати навчання з кожної дисципліни відображені у робочій програмі відповідної дисципліни та узагальнюють локальні результати навчання кожної компоненти дисципліни (теми, модулю, заняття тощо).

Програмні результати навчання бакалавра за спеціальністю та спеціалізацією формуються обов'язковими дисциплінами освітньої програми, що дозволить займати посади відповідно до Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499.

Програмні результати навчання вносяться в додаток до диплому бакалавра.

Набуття здобувачами освіти визначених компетентностей та програмних результатів навчання забезпечується відповідними компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, практиками тощо).

Успішне завершення освітньої програми передбачає здобуття особою, якій присвоюється кваліфікація, знань, розуміння, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для розв'язування спеціалізованих професійних задач з управління технічними системами та комплексами (експлуатації судових енергетичних установок) об'єктів морського та внутрішнього водного транспорту, а саме:

РН1. Знання та розуміння основних теорій, принципів, методів та понять, що лежать в основі термодинамічних процесів, механічної та електромеханічної інженерії.

РН2. Знання конструкції об'єктів судових технічних засобів і систем, принципу їх роботи та розуміння процесів, що в них відбуваються.

РН3. Знання та розуміння основ електротехніки, електроніки, силової електроніки, систем автоматичного управління та судових захисних пристроїв.

РН4. Концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень у морській інженерії із забезпечення надійності судових технічних засобів та безпеки на морі.

РН5. Знання англійської мови, яке дозволяє використовувати англійську технічну літературу та виконувати обов'язки судового механіка.

РН6. Знання обов'язків, пов'язаних з прийомом вахти, під час несення вахти та з передачею вахти.

РН7. Уміння вести машинний журнал та журнал нафтових операцій.

РН8. Знання процедур безпеки та порядок дій під час аварій, переходу від дистанційного / автоматичного до місцевого управління усіма системами.

РН9. Знання заходів безпеки, яких необхідно дотримуватися під час несення вахти та негайні дії, яких необхідно вживати у разі пожежі чи аварії, особливо тих, які стосуються паливних та масляних систем.

РН10. Знання принципів управління ресурсами машинного відділення та здатність їх використовувати у повсякденних і непередбачуваних умовах.

РН11. Знання устрою систем внутрішньосудового зв'язку та уміння передавати, приймати та реєструвати повідомлення згідно зі встановленими вимогами.

РН12. Знання правил техніки безпеки та порядку дій у надзвичайних ситуаціях при експлуатації головної енергетичної установки та систем управління.

РН13. Знання безпечних та аварійних процедур експлуатації механізмів рухової установки та системи

управління.

РН14. Уміння виконувати пуск та зупинку головної рухової установки та допоміжних механізмів та пов'язаних з ними систем.

РН15. Уміння оцінювати ефективність роботи, виконувати спостереження за станом головного двигуна та підтримувати безпеку енергетичної рухової установки та допоміжних механізмів в процесі експлуатації.

РН16. Знання функцій та устрою автоматичного керування головним двигуном та допоміжними механізмами.

РН17. Знання пропульсивних характеристик дизелів, парових і газових турбін.

РН18. Знання технології матеріалів, фізичних та хімічних властивостей палива та мастильних матеріалів.

РН19. Знання сучасних методів спостереження, опису, ідентифікації, класифікації та виявлення несправностей суднового обладнання.

РН20. Уміння виявляти несправності, усувати їх та запобігати ушкодженям при роботі механізмів.

РН21. Уміння перевіряти, налаштовувати суднове обладнання та здійснювати метрологічну перевірку основних засобів вимірювань.

РН22. Знання експлуатаційних характеристик та уміння забезпечити експлуатацію та технічне обслуговування насосів, систем трубопроводів та систем управління.

РН23. Уміння здійснювати паливні та баластні операції із забезпечення безпеки судна та морського середовища.

РН24. Знання вимог до сепараторів та до іншого подібного обладнання, уміння здійснювати його експлуатацію.

РН25. Знання проектних характеристик та системної конфігурації апаратури автоматичного контролю та захисних пристроїв для головного двигуна, суднового котла, генератора та системи розподілу.

РН26. Знання проектних характеристик установок високої напруги, пристроїв гідравлічного та пневматичного управління та системної конфігурації апаратури оперативного управління для електромоторів.

РН27. Знання вимог стосовно безпеки для роботи з судновими електричними системами.

РН28. Уміння здійснювати технічне обслуговування та ремонт обладнання електричних систем, розподільних щитів, електромоторів, генераторів та електричних систем і обладнання постійного струму.

РН29. Уміння виявляти несправності в електричних ланцюгах, встановлювати місця несправностей та застосовувати заходи щодо запобігання ушкодженям.

РН30. Знання конструкції та принципу роботи електричного контрольно-вимірювального обладнання та уміння інтерпретувати електричні та прості електронні схеми.

РН31. Уміння усувати несправності електричного та електронного устаткування управління та в системах спостереження.

РН32. Уміння здійснювати контроль версій програмного забезпечення та управляти програмним забезпеченням.

РН33. Знання характеристик, властивостей та обмежень матеріалів і процесів, що використовуються під час побудови й ремонту суден, обладнання та суднових систем і компонентів.

РН34. Знання та розуміння методів виконання аварійних або тимчасових ремонтних робіт та заходів безпеки, які необхідно приймати для забезпечення безпечного робочого середовища, а також для використання ручних інструментів, верстатів та вимірювальних інструментів.

РН35. Уміння використовувати ручні інструменти, верстати та вимірювальні пристрої та різні ізоляційні матеріали та упаковки.

РН36. Знання заходів безпеки, які необхідно вживати для ремонту та технічного обслуговування, зокрема безпечну ізоляцію суднових механізмів та обладнання, вимоги до персоналу, якому дозволено виконувати роботи такими механізмами або обладнанням, згідно з вимогами міжнародних документів.

РН37. Навички технічного обслуговування та ремонту, зокрема, розбирання, налаштування та збирання механізмів і обладнання.

РН38. Уміння використовувати належні спеціалізовані інструменти та вимірювальні пристрої; читати схеми трубопроводів, гідравлічних і пневматичних систем, а також креслення і довідники, що стосуються механізмів.

РН39. Знання особливостей конструкції та матеріалів, що використовуються під час виготовлення суднового обладнання.

РН40. Знання національних та міжнародних вимог та принципів здійснення безпечної морської інженерної практики.

РН41. Уміння здійснювати планування та керівництво безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту, згідно вимогам конвенцій та класифікаційних товариств.

РН42. Знання та уміння щодо забезпечення проведення суднових робіт з додержанням техніки безпеки відповідно вимогам національного та міжнародного законодавства та вимогам щодо запобігання забрудненню морського середовища.

РН43. Знання заходів застереження, які необхідно вживати для запобігання забрудненню морського середовища, уміння вживати заходи з боротьби із забрудненням та застосовувати відповідне

обладнання.

РН44. Знання та розуміння основних принципів будови судна, теорій та факторів, що впливають на посадку й остійність, а також заходів, необхідних для забезпечення безпечної осадки та остійності.

РН45. Знання та розуміння основ водонепроникності та впливу пошкодження й подальшого затоплення будь-якого відсіку на посадку та остійність судна, а також заходів, необхідних для забезпечення безпечної осадки та остійності.

РН46. Знання вимог міжнародної морської організації стосовно остійності судна.

РН47. Знання видів пожежі, принципу дії систем пожежогасіння, умінь гасити пожежі із застосуванням належного обладнання, включаючи пожежі паливних систем; умінь організовувати навчання з боротьби з пожежею.

РН48. Навички проведення тренувальних занять із залишення судна та умінь поводитися з рятувальними шлюпками, рятувальними плотами та черговими шлюпками, пристроями та засобами для їхнього спуску на воду, а також обладнанням для них.

РН49. Навички практичного застосування медичних керівництв та медичних консультацій, отриманих по радіо, зокрема умінь вжити ефективних заходів на основі таких знань у разі нещасних випадків або захворювань, типових для суднових умов.

РН50. Навички особистого виживання, забезпечення особистої безпеки та знання громадських обов'язків на судах.

РН51. Знання міжнародних вимог до суднових рятувальних засобів.

РН52. Умінь використовувати рятувальні засоби та пристрої, протипожежні системи та інші системи безпеки та підтримувати їх в експлуатаційному стані.

РН53. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища та забезпечення їх дотримання.

РН54. Знання методів управління персоналом на судні та його підготовки; умінь управляти задачами та робочим навантаженням.

РН55. Знання методів ефективного управління ресурсами, методів прийняття рішень та умінь їх застосовувати.

РН56. Умінь здійснювати експлуатацію суднової енергетичної установки, дотримуючись оптимальних режимів роботи в різноманітних умовах плавання.

РН57. Умінь проводити технічний аудит суднових технічних комплексів і систем.

РН58. Умінь аналізувати вплив морехідних якостей судна на ефективність роботи суднової енергетичної установки.

РН59. Розуміння цінності та сутності історії України та її культури, знання політичних, соціально-економічних процесів минулого і сьогодення та їх взаємозв'язок.

РН60. Знання основних напрямків сучасної філософії, вмінь використовувати професійні знання і вміння, аналізуючи розвиток сучасного суспільства.

РН61. Знання державної мови, яка дозволяє спілкуватись у вирішенні професійних питань та у соціально-культурній сфері, використовувати технічну літературу та виконувати обов'язки суднового механіка.

РН62. Знання правових засад та форм національного спротиву, розуміння концепції тотальної оборони держави та громадянських обов'язків у сфері національної безпеки України

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Склад ресурсного, матеріально-технічного, інформаційно-методичного та кадрового забезпечення наведений у Єдиній державній електронній базі з питань освіти України. (ЄДЕБО) та на сайті ХДМА. Якість освіти забезпечується у відповідності до чинного нормативного законодавства України та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ХДМА.

Херсонська державна морська академія сертифікована Регістром судноплавства України стосовно надання послуг з отримання вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, магістра та аспіранта та відповідає вимогам ISO 9001:2015.

Кадрове забезпечення

Науково-педагогічні та педагогічні працівники, які забезпечують освітню програму, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та кваліфікацію, яка відповідає певному освітньому компоненту, а також достатній рівень наукової та професійної активності відповідно до вимог чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Кваліфікація викладачів та екзаменаторів за освітніми компонентами циклу професійної та практичної підготовки та керівників практичної підготовки здобувачів вищої освіти задовольняє вимогам, встановленим правилом I/6 «Підготовка та оцінка» Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками для осіб, які відповідають за підготовку та оцінку.

До викладання освітніх компонентів циклу професійної та практичної підготовки освітньої програми залучаються професіонали-практики, які мають кваліфікацію вахтового механіка морського судна з машинним

	відділенням, що обслуговується традиційно або періодично не обслуговується, з головною руховою установкою потужністю 750 кВт або більше, на посадах старшого механіка та другого механіка суден з головною руховою установкою потужністю 3000 кВт або більше. Практикується поєднання викладацької діяльності таких фахівців в академії та їх роботи на флоті відповідно до укладених контрактів з судновласниками чи крїїнговими компаніями. Забезпечення викладання освітніх компонентів, що передбачають набуття практичної підготовки на спеціалізованих тренажерах, здійснюється науково-педагогічними та педагогічними працівниками, які мають професійну кваліфікацію згідно вимог Міжнародної Конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, що підтверджується наявністю відповідних дипломів та сертифікатів. Всі науково-педагогічні працівники проходять стажування (підвищення кваліфікації), в тому числі закордонні згідно затвердженому у ХДМА Положенню.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічним актом на відповідність приміщень нормативним вимогам. У академії створено лабораторно-тренажерний комплекс для підготовки фахівців, конкурентоспроможних на світовому ринку праці. Наявність тренажерного комплексу та лабораторій дають можливість здобувачам вищої освіти під час проходження практики в реальних умовах використовувати отримані теоретичні знання, мати можливість вивчити питання, пов'язані з професійною підготовкою та вдосконалити практичні навички відповідно до обраних спеціальностей, що значною мірою підвищує конкурентоспроможність здобувачів вищої освіти та випускників Херсонської державної морської академії. Тренажери: – повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim; – тренажер «Marine Automation and Control Systems Training»; – тренажер високовольтний головний розподільний щит Schneider Electric; – симулятори з використанням хмарних технологій та віртуальної реальності. Навчально-лабораторна і тренажерна бази відповідають вимогам Міжнародної морської організації (ІМО) та Міжнародної Конвенції ПДНВ з поправками, а також вимог чинного законодавства. Також до матеріально-технічного забезпечення входять: – майстерні, які призначені для отримання навичок з механічної обробки металів, зварювання і наплавлення металевих матеріалів та проведення слюсарних робіт. – водно-тренажерна станція; – комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді; – пожежний полігон; – суднова швартовна станція з електромеханічним обладнанням (Hatlapa); – лабораторія медичної допомоги на борту судна; – лабораторія інноваційних технологій; – аудиторія охорони судна; – аудиторія боротьби з пожежею на борту судна; – лабораторія фізики; – лабораторія матеріалознавства та технології матеріалів; – лабораторія суднового автоматизованого електроприводу; – лабораторія електронної апаратури та систем управління; – лабораторія суднового високовольтного обладнання; – судновий рефрижераторний контейнер (Carrier); – лабораторно-тренажерний комплекс суднового машинно-котельного відділення; – спеціалізовані аудиторії морської англійської мови; – мультимедійні та інтерактивні класи; – комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням; – бібліотека та читальний зал; – комп'ютерна мережа з підключенням до Інтернету; – - спортивні майданчики та спортивні зали.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечні та електронні ресурси, фахові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи здобувачів освіти.
9 – Академічна мобільність	
Національна академічна (кредитна) мобільність	Національна академічна (кредитна) мобільність є можливою для здобуття загальних компетентностей на основі угод з іншими закладами вищої освіти.
Міжнародна академічна (кредитна) мобільність	Міжнародна академічна (кредитна) мобільність здійснюється на основі угод про академічну мобільність з закладами вищої освіти інших країн, які здійснюють підготовку осіб командного складу суден.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземні громадяни навчаються на загальних умовах із дотриманням чинного законодавства щодо перебування іноземних громадян в Україні.
Визнання результатів попереднього навчання	Визнання результатів попереднього навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання Херсонської державної морської академії. Визнання результатів навчання, які є складовими мінімальних стандартів компетентності, встановлених у Кодексі з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, здійснюється за наявності підтвердженої інформації щодо виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, у закладі вищої або фахової передвищої освіти, де здобувач навчався раніше.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Структура освітньо-професійної програми по дисциплінах для нормативного строку навчання – 3 роки 10 місяців (вступ на базі повної загальної середньої освіти, денна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти			
OK1	Вступ до спеціальності*	3,0	Залік
OK2	Основи суднової енергетики*	3,0	Залік
OK3	Морська англійська мова*	17,0	Екзамен
OK4	Вища математика**	7,0	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням**	8,0	Екзамен
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням**	4,0	Екзамен
OK7	Історія та культура України** / Всесвітня історія***	4,0	Екзамен
OK8	Філософія**	4,0	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди*	2,0	Залік
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації**	2,0	Залік
OK11	Морське право**	3,0	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням*	3,0	Залік
OK13	Теорія і будова судна та руші**	3,0	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів**	4,0	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка**	4,0	Залік / РГР
OK16	Технічна термодинаміка та теплопередача*	4,0	Залік
OK17	Теоретична та прикладна механіка**	5,0	Екзамен
OK18	Технічна хімія за професійним спрямуванням*	2,0	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин**	3,0	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності*	4,0	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні*	3,0	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища**	3,0	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривід*	3,0	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи*	6,0	Екзамен

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK25	Суднові котельні установки*	4,0	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми*	3,0	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка*	3,0	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння*	7,0	Екзамен / РГР
OK29	Суднові турбінні установки*	3,0	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками*	3,0	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів*	4,0	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок*	4,0	Екзамен / КП
OK33	Електротехніка та електроніка*	3,0	Залік
OK34	Електрообладнання суден*	3,0	Залік
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку*	4,0	Залік
OK36	Практика навчальна*	7,0	Диф. залік
OK37	Практика виробнича*	23,0	Диф. залік
OK38	Основи національного спротиву** / ****	5,0	Диф. залік
РАЗОМ обов'язкових		180,0	
Вибіркові освітні компоненти			
Вибіркові освітні компоненти – 3-й семестр (2 курс)			
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/ПЗСО СМ)	5,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – 4-й семестр (2 курс)			
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ДФ/ПЗСО СМ)	5,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – 6-й семестр (3 курс)			
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – 7-й семестр (4 курс)			
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ДФ/ПЗСО СМ)	30,0	Диф. залік
Вибіркові освітні компоненти – 8-й семестр (4 курс)			
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
РАЗОМ вибірових		60,0	
ВСЬОГО за освітньо-професійною програмою		240,0	

Примітка: * – освітня компонента відноситься до циклу професійної підготовки

** – освітня компонента відноситься до циклу загальної підготовки

*** – освітня компонента «Всесвітня історія» може викладатися для іноземних громадян

**** – освітня компонента «Основи національного спротиву» введена до освітньо-професійної програми на підставі Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX та Закону України від 25 березня 2026 року № 4826-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву», яким на Міністерство освіти і науки України покладено завдання розроблення, за погодженням з Міністерством оборони України, Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву». Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, відведених на їх опанування, форми та засоби поточного і підсумкового контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі зазначеної Типової програми.

Освітня компонента «Основи національного спротиву» є обов'язковою для всіх здобувачів вищої освіти та спрямована на формування у них свідомого ставлення до захисту державного суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу України. Зміст дисципліни охоплює правові засади та організаційні форми національного спротиву, основи цивільного та психологічного спротиву, розуміння концепції всебічної оборони держави, а також громадянські обов'язки у сфері національної безпеки.

Включення освітньої компоненти до освітньо-професійної програми також здійснено на виконання вимог Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про професійну освіту» та змін, внесених до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН від 27 березня 2025 року № 512, відповідно до яких перелік загальних компетентностей, обов'язкових для включення до всіх стандартів вищої та фахової передвищої освіти, доповнено новою компетентністю – «здатність до національного спротиву».

Здобувачі вищої освіти, які в установленому порядку отримали звільнення від вивчення окремих модулів освітньої компоненти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів ХДМА, можуть реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вивчення альтернативних освітніх компонент, визначених переліком, затвердженим внутрішніми нормативними актами/положеннями ХДМА. Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент та формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та відповідними внутрішніми нормативними актами/положеннями ХДМА.

2.2 Послідовність вивчення освітніх компонент по семестрах для нормативного строку навчання – 3 роки 10 місяців (вступ на базі повної загальної середньої освіти, денна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
I курс, 1-й семестр				
OK1	Вступ до спеціальності	3,0	90	Залік
OK3	Морська англійська мова (I)	3,0	90	Диф. залік
OK4	Вища математика (I)	4,0	120	Залік
OK5	Фізика за професійним спрямуванням (I)	4,0	120	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3,0	90	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів	4,0	120	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка (I)	2,0	60	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності	4,0	120	Залік
I курс, 2-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (II)	3,0	90	Диф. залік
OK4	Вища математика (II)	3,0	90	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням (II)	4,0	120	Екзамен
OK13	Теорія і будова судна та рушії	3,0	90	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка (II)	2,0	60	Залік / РГР
OK16	Технічна термодинаміка та теплопередача	4,0	120	Залік
OK17	Теоретична та прикладна механіка	5,0	150	Екзамен
OK18	Технічна хімія за професійним спрямуванням	2,0	60	Залік
OK36	Практика навчальна	7,0	210	Диф. залік
OK38	Основи національного спротиву	5,0	150	Диф. залік
II курс, 3-й семестр				
OK2	Основи суднової енергетики	3,0	90	Залік
OK3	Морська англійська мова (III)	3,0	90	Диф. залік
OK19	Технологія використання робочих речовин	3,0	90	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні	3,0	90	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод	3,0	90	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи (I)	3,0	90	Залік
OK25	Суднові котельні установки	4,0	120	Екзамен / РГР
OK33	Електротехніка та електроніка	3,0	90	Залік
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/ПЗСО СМ)	5,0	150	Залік
II курс, 4-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (IV)	4,0	90	Диф. залік
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди	2,0	60	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи (II)	3,0	90	Екзамен
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми	3,0	90	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка	3,0	90	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння (I)	3,0	90	Залік / РГР
OK34	Електрообладнання суден	3,0	90	Залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/ПЗСО СМ)	5,0	150	Залік
III курс, 5-й семестр				
OK37	Практика виробнича	23,0	690	Диф. залік
III курс, 6-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (V)	4,0	90	Диф. залік
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням	4,0	120	Екзамен
OK7	Історія та культура України	4,0	120	Екзамен

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації	2,0	60	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння (II)	4,0	120	Екзамен
OK29	Суднові турбінні установки	3,0	90	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками	3,0	90	Залік
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ДФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
IV курс, 7-й семестр				
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ДФ/ПЗСО)	30,0	900	Диф. залік
IV курс, 8-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (V)	2,0	60	Екзамен
OK8	Філософія	4,0	120	Екзамен
OK11	Морське право	3,0	90	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища	3,0	90	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів	4,0	120	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	4,0	120	Екзамен / КП
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку	4,0	120	Залік
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ДФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
Загальний обсяг:		240,0	7200	

Каталоги вибірових освітніх компонентів (денна форма навчання на базі ПЗСО – ДФ/ПЗСО_СМ) наведено у Додатку 3.

2.3 Структура освітньо-професійної програми по дисциплінах для нормативного строку навчання – 3 роки 10 місяців (вступ на базі повної загальної середньої освіти, заочна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти			
OK1	Вступ до спеціальності*	3,0	Залік
OK2	Основи суднової енергетики*	3,0	Залік
OK3	Морська англійська мова*	17,0	Екзамен
OK4	Вища математика**	7,0	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням**	8,0	Екзамен
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням**	4,0	Екзамен

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK7	Історія та культура України**	4,0	Екзамен
OK8	Філософія**	4,0	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди*	2,0	Залік
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації**	2,0	Залік
OK11	Морське право**	3,0	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням*	3,0	Залік
OK13	Теорія і будова судна та рушії**	3,0	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів**	4,0	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка**	4,0	Залік / РГР
OK16	Технічна термодинаміка та теплопередача*	4,0	Залік
OK17	Теоретична та прикладна механіка**	5,0	Екзамен
OK18	Технічна хімія за професійним спрямуванням*	2,0	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин**	3,0	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності*	4,0	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні*	3,0	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища**	3,0	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод*	3,0	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи*	6,0	Екзамен
OK25	Суднові котельні установки*	4,0	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми*	3,0	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка*	3,0	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння*	7,0	Екзамен / РГР
OK29	Суднові турбінні установки*	3,0	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками*	3,0	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів*	4,0	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок*	4,0	Екзамен / КП
OK33	Електротехніка та електроніка*	3,0	Залік
OK34	Електрообладнання суден*	3,0	Залік
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку*	4,0	Залік
OK36	Практика навчальна*	7,0	Диф. залік
OK37	Практика виробнича*	23,0	Диф. залік
OK39	Піклування про людей на борту судна* (альтернатива до ОК 38)***	5,0	Диф. залік
РАЗОМ обов'язкових		180,0	
Вибіркові освітні компоненти			
Вибіркові освітні компоненти – II-з курс			
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/ПЗСО_СМ)	5,0	Залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/ПЗСО_СМ)	5,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – III-з курс			
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ЗФ/ПЗСО_СМ)	30,0	Диф. залік
Вибіркові освітні компоненти – IV-з курс			
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік
РАЗОМ вибірових		60,0	
ВСЬОГО за освітньо-професійною програмою		240,0	

Примітка: * – освітня компонента відноситься до циклу професійної підготовки

** – освітня компонента відноситься до циклу загальної підготовки

*** – освітня компонента «Піклування про людей на борту судна» вводиться як альтернатива до «Основ національного спротиву» для здобувачів, які маю на це право. Освітня компонента «Піклування про людей на борту судна» формується відповідно до вимог Міжнародної конвенції ПДНВ (STCW) з поправками Манільської дипломатичної конференції 2010 року та охоплює такі модулі: Модуль 1. Елементарна перша допомога (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-3), Модуль 2. Медична перша допомога (STCW, розділ A-VI/4-1), Модуль 3. Особиста безпека та суспільні обов'язки (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-4), Модуль 4. Протипожежна безпека та боротьба з пожежею (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-2), Модуль 5. Управління натовпом та кризові ситуації (STCW, розділ A-V/2 — для суден з пасажирями), Модуль 6. Рятувальні засоби та виживання (STCW, розділ A-VI/2)

2.4 Послідовність вивчення освітніх компонент по семестрах для нормативного строку навчання – 3 роки 10 місяців (вступ на базі повної загальної середньої освіти, заочна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
I-з курс, 1-й семестровий контроль				
OK1	Вступ до спеціальності	3,0	90	Залік
OK3	Морська англійська мова (I)	3,0	90	Диф. залік
OK4	Вища математика	7,0	210	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням	8,0	240	Екзамен
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3,0	90	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка	4,0	120	Залік / РГР
OK20	Безпека життєдіяльності	4,0	120	Залік
I-з курс, 2-й семестровий контроль				
OK2	Основи суднової енергетики	3,0	90	Залік
OK3	Морська англійська мова (II)	3,0	90	Диф. залік
OK13	Теорія і будова судна та рушії	3,0	90	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів	4,0	120	Залік
OK16	Технічна термодинаміка та теплопередача	4,0	120	Залік
OK17	Теоретична та прикладна механіка	5,0	150	Екзамен
OK18	Технічна хімія за професійним спрямуванням	2,0	60	Залік
OK36	Практика навчальна	7,0	210	Диф. залік
OK39	Піклування про людей на борту судна	5,0	150	Диф. залік
II-з курс, 3-й семестровий контроль				
OK3	Морська англійська мова (III)	3,0	90	Диф. залік
OK19	Технологія використання робочих речовин	3,0	90	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні	3,0	90	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод	3,0	90	Залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
OK25	Суднові котельні установки	4,0	120	Екзамен / РГР
OK33	Електротехніка та електроніка	3,0	90	Залік
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/ПЗСО_СМ)	5,0	150	Залік
II-з курс, 4-й семестровий контроль				
OK3	Морська англійська мова (IV)	3,0	90	Диф. залік
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди	2,0	60	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи	6,0	180	Екзамен
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми	3,0	90	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка	3,0	90	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння	7,0	210	Екзамен
OK34	Електрообладнання суден	3,0	90	Залік
OK37	Практика виробнича	23,0	690	Диф. залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/ПЗСО_СМ)	5,0	150	Залік
III-з курс, 5-й семестровий контроль				
OK3	Морська англійська мова (V)	3,0	90	Екзамен
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням	4,0	120	Екзамен
OK7	Історія та культура України	4,0	120	Екзамен
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації	2,0	60	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища	3,0	90	Залік
OK29	Суднові турбінні установки	3,0	90	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками	3,0	90	Залік
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	30,0	900	Диф. залік
IV-з курс, 6-й семестровий контроль				
OK3	Морська англійська мова (VI)	2,0	60	Екзамен
OK8	Філософія	4,0	120	Екзамен
OK11	Морське право	3,0	90	Залік
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку	4,0	120	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів	4,0	120	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	4,0	120	Екзамен / КП
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
Загальний обсяг:		240,0	7200	

Каталоги вибірових освітніх компонентів (заочна форма навчання на базі ПЗСО – ЗФ/ПЗСО_СМ) наведено у Додатку 4.

2.5 Структура освітньо-професійної програми по дисциплінах для нормативного строку навчання – 2 роки 10 місяців (вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», денна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти			
OK3	Морська англійська мова*	12,0	Екзамен
OK4	Вища математика**	5,0	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням**	5,0	Екзамен
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням**	4,0	Екзамен
OK7	Історія та культура України**	4,0	Екзамен
OK8	Філософія**	4,0	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди*	2,0	Залік
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації**	2,0	Залік
OK11	Морське право**	3,0	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням*	3,0	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів**	3,0	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка**	4,0	Залік / РГР
OK17	Прикладна механіка**	4,0	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин**	3,0	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності*	4,0	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні*	3,0	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища**	3,0	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод*	3,0	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи*	4,0	Екзамен
OK25	Суднові котельні установки*	4,0	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми*	3,0	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка*	3,0	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згоряння*	4,0	Екзамен / РГР
OK29	Суднові турбінні установки*	3,0	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками*	3,0	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт судових технічних засобів*	4,0	Залік
OK32	Технічна експлуатація судових енергетичних установок*	4,0	Екзамен / КП
OK34	Електрообладнання суден*	3,0	Залік
OK35	Автоматизація судових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку*	4,0	Залік
OK37	Практика виробнича*	20,0	Диф. залік
OK38	Основи національного спротиву** / ***	5,0	Диф. залік
РАЗОМ обов'язкових		135,0	
Вибіркові освітні компоненти			
Вибіркові освітні компоненти – 3-й семестр (II-сп курс)			
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/СП СМ)	3,0	Залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/СП_СМ)	2,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – 4-й семестр (II-сп курс)			
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ДФ/СП_СМ)	20,0	Диф. залік
Вибіркові освітні компоненти – 5-й семестр (III-сп курс)			
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП_СМ)	3,0	Залік
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП_СМ)	3,0	Залік
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП_СМ)	4,0	Залік
Вибіркові освітні компоненти – 6-й семестр (III-сп курс)			
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	3,0	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	Залік
BK9	Вибіркова освітня компонента з каталогу №5(ЗФ/ПЗСО_СМ)	3,0	Залік
РАЗОМ вибірових		45,0	
ВСЬОГО за освітньо-професійною програмою		180,0	

Примітка: * – освітня компонента відноситься до циклу професійної підготовки

** – освітня компонента відноситься до циклу загальної підготовки

*** – освітня компонента «Основи національного спротиву» введена до освітньо-професійної програми на підставі Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX та Закону України від 25 березня 2026 року № 4826-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву», яким на Міністерство освіти і науки України покладено завдання розроблення, за погодженням з Міністерством оборони України, Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву». Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, відведених на їх опанування, форми та засоби поточного і підсумкового контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі зазначеної Типової програми.

Освітня компонента «Основи національного спротиву» є обов'язковою для всіх здобувачів вищої освіти та спрямована на формування у них свідомого ставлення до захисту державного суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу України. Зміст дисципліни охоплює правові засади та організаційні форми національного спротиву, основи цивільного та психологічного спротиву, розуміння концепції всебічної оборони держави, а також громадянські обов'язки у сфері національної безпеки.

Включення освітньої компоненти до освітньо-професійної програми також здійснено на виконання вимог Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про професійну освіту» та змін, внесених до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН від 27 березня 2025 року № 512, відповідно до яких перелік загальних компетентностей, обов'язкових для включення до всіх стандартів вищої та фахової передвищої освіти, доповнено новою компетентністю – «здатність до національного спротиву».

Здобувачі вищої освіти, які в установленому порядку отримали звільнення від вивчення окремих модулів освітньої компоненти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів ХДМА, можуть реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вивчення альтернативних освітніх компонент, визначених переліком, затвердженим внутрішніми нормативними актами/положеннями ХДМА. Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент та формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та відповідними внутрішніми нормативними актами/положеннями ХДМА.

2.6 Послідовність вивчення освітніх компонент по семестрах для нормативного строку навчання – 2 роки 10 місяців (вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», денна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
I-сп курс, 1-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (I)	3,0	90	Диф. залік
OK4	Вища математика	5,0	150	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням	5,0	150	Екзамен
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3,0	90	Залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів	3,0	90	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка	4,0	120	Залік / РГР
OK17	Прикладна механіка	4,0	120	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності	4,0	120	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод	3,0	90	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи	4,0	120	Екзамен
OK38	Основи національного спротиву	5,0	150	Диф. залік
I-сп курс, 2-й семестр				
OK37	Практика виробнича	20,0	600	Диф. залік
II-сп курс, 3-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (II)	3,0	90	Диф. залік
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням	4,0	120	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди	2,0	60	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин	3,0	90	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні	3,0	90	Залік
OK25	Суднові котельні установки	4,0	120	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми	3,0	90	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згорання	4,0	120	Екзамен / РГР
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/СП СМ)	3,0	90	Залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ДФ/СП СМ)	2,0	60	Залік
II-сп курс, 4-й семестр				
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ДФ/СП СМ)	20,0	600	Диф. залік
III-сп курс, 5-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (III)	3,0	90	Диф. залік
OK7	Історія та культура України	4,0	120	Екзамен
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації	2,0	60	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища	3,0	90	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка	3,0	90	Залік
OK29	Суднові турбінні установки	3,0	90	Залік
OK34	Електрообладнання суден	3,0	90	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП СМ)	3,0	90	Залік
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП СМ)	3,0	90	Залік
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №3(ДФ/СП СМ)	4,0	120	Залік
III-сп курс, 6-й семестр				
OK3	Морська англійська мова (IV)	3,0	90	Диф. залік
OK8	Філософія	4,0	120	Екзамен
OK11	Морське право	3,0	90	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками	3,0	90	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів	4,0	120	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	4,0	120	Екзамен / КП
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку	4,0	120	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ДФ/СП СМ)	3,0	90	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ДФ/СП СМ)	4,0	120	Залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
BK9	Вибіркова освітня компонента з каталогу №4(ДФ/СП СМ)	3,0	90	Залік
Загальний обсяг:		180,0	5400	

Каталоги вибірових освітніх компонентів (денна форма навчання на базі на базі освітнього ступеня «молодший спеціаліст» / «фаховий молодший бакалавр» – ДФ/СП_СМО) наведено у Додатку 5.

2.7 Структура освітньо-професійної програми по дисциплінах для нормативного строку навчання – 2 роки 10 місяців (вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», заочна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти			
OK3	Морська англійська мова*	12,0	Екзамен
OK4	Вища математика**	5,0	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням**	5,0	Екзамен
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням**	4,0	Екзамен
OK7	Історія та культура України**	4,0	Екзамен
OK8	Філософія**	4,0	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди*	2,0	Залік
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації**	2,0	Залік
OK11	Морське право**	3,0	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням*	3,0	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів**	3,0	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка**	4,0	Залік / РГР
OK17	Прикладна механіка**	4,0	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин**	3,0	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності*	4,0	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні*	3,0	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища**	3,0	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривід*	3,0	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи*	4,0	Екзамен
OK25	Суднові котельні установки*	4,0	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми*	3,0	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка*	3,0	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згорання*	4,0	Екзамен / РГР
OK29	Суднові турбінні установки*	3,0	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками*	3,0	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів*	4,0	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок*	4,0	Екзамен / КП
OK34	Електрообладнання суден*	3,0	Залік
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку*	4,0	Залік
OK37	Практика виробнича*	20,0	Диф. залік
OK39	Піклування про людей на борту судна* (альтернатива до ОК 38)***	5,0	Диф. залік
РАЗОМ обов'язкових		135,0	

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Вибіркові освітні компоненти			
<i>Вибіркові освітні компоненти – II-спз курс</i>			
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП СМ)	3,0	Залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП СМ)	2,0	Залік
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП СМ)	4,0	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП СМ)	3,0	Залік
<i>Вибіркові освітні компоненти – III-спз курс</i>			
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО СМ)	20,0	Диф. залік
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО СМ)	3,0	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО СМ)	3,0	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО СМ)	4,0	Залік
BK9	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО СМ)	3,0	Залік
РАЗОМ вибірових		45,0	
ВСЬОГО за освітньо-професійною програмою		180,0	

Примітка: * – дисципліна відноситься до циклу професійної підготовки

** – дисципліна відноситься до циклу загальної підготовки

*** – освітня компонента «Піклування про людей на борту судна» вводиться як альтернатива до «Основ національного спротиву» для здобувачів, які маю на це право. Освітня компонента «Піклування про людей на борту судна» формується відповідно до вимог Міжнародної конвенції ПДНВ (STCW) з поправками Манільської дипломатичної конференції 2010 року та охоплює такі модулі: Модуль 1. Елементарна перша допомога (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-3), Модуль 2. Медична перша допомога (STCW, розділ A-VI/4-1), Модуль 3. Особиста безпека та суспільні обов'язки (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-4), Модуль 4. Протипожежна безпека та боротьба з пожежею (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-2), Модуль 5. Управління натовпом та кризові ситуації (STCW, розділ A-V/2 — для суден з пасажирями), Модуль 6. Рятувальні засоби та виживання (STCW, розділ A-VI/2)

2.8 Послідовність вивчення освітніх компонент по семестрах для нормативного строку навчання – 2 роки 10 місяців (вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», заочна форма навчання)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
I-спз курс				
OK3	Морська англійська мова (I)	4,0	120	Диф. залік
OK4	Вища математика	5,0	150	Екзамен
OK5	Фізика за професійним спрямуванням	5,0	150	Екзамен
OK10	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації	2,0	60	Залік
OK12	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3,0	90	Залік
OK14	Матеріалознавство та технологія матеріалів	3,0	90	Залік
OK15	Інженерна і комп'ютерна графіка	4,0	120	Залік / РГР
OK17	Прикладна механіка	4,0	120	Залік
OK19	Технологія використання робочих речовин	3,0	90	Залік
OK20	Безпека життєдіяльності	4,0	120	Залік
OK23	Гідромеханіка та судновий гідропривод	3,0	90	Залік
OK24	Суднові допоміжні установки і системи	4,0	120	Екзамен
OK34	Електрообладнання суден	3,0	90	Залік
OK39	Піклування про людей на борту судна	5,0	150	Диф. залік

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг, год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
II-спз курс				
OK3	Морська англійська мова (II)	4,0	120	Диф. залік
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням	4,0	120	Екзамен
OK9	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди	2,0	60	Залік
OK21	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні	3,0	90	Залік
OK25	Суднові котельні установки	4,0	120	Екзамен / РГР
OK26	Суднові вантажні і палубні механізми	3,0	90	Залік
OK27	Суднова холодильна техніка	3,0	90	Залік
OK28	Суднові двигуни внутрішнього згорання	4,0	120	Екзамен
OK29	Суднові турбінні установки	4,0	120	Залік
OK37	Практика виробнича	20,0	600	Диф. залік
BK1	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП_СМ)	3,0	90	Залік
BK2	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП_СМ)	2,0	60	Залік
BK3	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП_СМ)	4,0	120	Залік
BK4	Вибіркова освітня компонента з каталогу №1(ЗФ/СП_СМ)	3,0	90	Залік
III-спз курс				
OK3	Морська англійська мова (III)	4,0	120	Екзамен
OK7	Історія та культура України	4,0	120	Екзамен
OK8	Філософія	4,0	120	Екзамен
OK11	Морське право	3,0	90	Залік
OK22	Екологія та охорона навколишнього середовища	3,0	90	Залік
OK30	Безпечне управління судновими енергетичними установками	3,0	60	Залік
OK31	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів	4,0	150	Залік
OK32	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	4,0	120	Екзамен / КП
OK35	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку	4,0	120	Залік
BK5	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	20,0	600	Диф. залік
BK6	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	3,0	90	Залік
BK7	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	3,0	90	Залік
BK8	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	4,0	120	Залік
BK9	Вибіркова освітня компонента з каталогу №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)	3,0	90	Залік
Загальний обсяг:		180,0	5400	

Каталоги вибірових освітніх компонентів (заочна форма навчання на базі на базі освітнього ступеня «молодший спеціаліст» / «фаховий молодший бакалавр» – ЗФ/СП_СМ) наведено у Додатку 6.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми наведена у Додатку 1.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми наведена у Додатку 2.

2.9. Політика вибіркового дисциплін

Каталоги вибіркового освітніх компонентів (наведено у Додатках 3-6) сформовано згідно з «Процедурою вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у Херсонській державній морській академії», за принципом достатнього мінімального набору дисциплін, що дозволяє здобувачеві формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом отримання додаткових компетентностей у галузі знань J5 Транспорт і послуги.

Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти створюють умови для досягнення здобувачем вищої освіти наступних цілей:

- поглиблення професійних знань та вмінь в межах обраної ОП та здобуття додаткових спеціальних професійних компетентностей, що визначають характер майбутньої діяльності;
- здобуття додаткових загальних та загально-професійних компетентностей в межах спеціальності або споріднених спеціальностей/спеціалізацій і галузей знань;
- ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширення або поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями;
- формування компетентностей здобувача відповідно до вимог ринку праці, його конкурентоспроможності та затребуваності.

Здобувачі мають право формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання вибіркового освітніх компонентів у будь-якій послідовності, що запропоновано цією освітньою програмою, але не обмежуючись лише цією освітньою програмою. За власним бажанням здобувач може обрати інші освітні компоненти, окрім рекомендованих цією освітньою програмою, та внести їх у свій індивідуальний навчальний план за умови, якщо загальна сума кредитів за час навчання не перевищуватиме 240 кредитів ЄКТС (для здобувачів, що вступали на базі ПЗСО) та 180 кредитів ЄКТС (для здобувачів, що вступали на базі НРК5).

Наведені у Додатках 3-6 каталоги вибіркового освітніх компонентів (назви освітніх компонентів та порядок їх вивчення по семестрах/курсах) є рекомендованими та не обмежують здобувачів у самостійному формуванні індивідуальної освітньої траєкторії шляхом обрання відповідних освітніх компонентів та їх черговості за семестрами/курсами на яких вони будуть вивчатися згідно з Процедурою, діючою в ХДМА.

2.10. Методичні вказівки та умови навчання з освітньої компоненти «Основи національного спротиву»

Мета: формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та здобуття теоретичних знань і практичних навичок для виконання конституційного обов'язку щодо захисту України.

Основні завдання: вивчення правових засад національного спротиву; опанування домедичної допомоги (протокол MARCH); основи мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження; орієнтування на місцевості із застосуванням ГІС; дії в кризових ситуаціях та основи виживання; формування психологічної стійкості та навичок протидії ІІІСО.

Обсяг: 5 кредитів ЄКТС (150 год.): теоретична підготовка – 60 год., практична підготовка – 60 год., самостійна робота – 30 год.

Форма контролю: поточний, тематичний контроль та самоконтроль упродовж навчання; після завершення курсу – диференційований залік.

Формат навчання: теоретичні заняття можуть проводитися дистанційно; практичні — виключно очно за особистою участю здобувача. Практична підготовка реалізується на

полігонах, тактичних полях, у тирах та спеціалізованих комплексах із використанням тренажерів, симуляторів і макетів, у співпраці з силами територіальної оборони, органами місцевого самоврядування та Центрами підготовки громадян до національного спротиву.

Особливі умови навчання:

- Здобувачі, які пройшли підготовку в Центрах національного спротиву та мають відповідні свідоцтва, можуть отримати результати навчання шляхом визнання неформальної освіти згідно з наказом МОН від 08.02.2022 № 130.
- Для здобувачів заочної та інших форм навчання (крім денної та дуальної) освітня компонента є вибірковою.
- Студенти, віровчення яких забороняє використання зброї, замінюють відповідні теми іншими компонентами військово-патріотичного спрямування.
- Здобувачі з особливими освітніми потребами звільняються від практичних занять, що можуть завдати шкоди їх здоров'ю, та замінюють їх теоретичними компонентами понад визначений обсяг.
- Студенти чоловічої статі до 23 років, які навчаються дистанційно за кордоном, мають право безперешкодно перетинати державний кордон для участі в практичних заняттях згідно з постановою КМУ від 26.08.2025 № 1031.

Очікувані результати навчання: здобувач здатний надавати домедичну допомогу за протоколом MARCH; користуватися навігаційними системами та засобами зв'язку; виконувати базові дії зі стрілецькою зброєю та розпізнавати мінні загрози; застосовувати тактичні навички захисту й евакуації; протидіяти інформаційно-психологічному впливу противника.

2.11 Структурно-логічні схеми ОПП

Структурно-логічні схеми освітньо-професійної програми наведені нижче.

2.12 Факультативна підготовка

Факультативна підготовка з «Фізичне виховання» здобувачів очної (денної) форми навчання:

- для нормативного строку навчання – 3 роки 10 місяців проводиться у 1, 2, 3 та 4-му семестрах;
- для нормативного строку навчання – 2 роки 10 місяців проводиться у 1 та 3-му семестрах.

Формою контролю є залік. Кредитів ЄКТС на факультативну підготовку не передбачено. Заняття проводяться за окремим розкладом.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

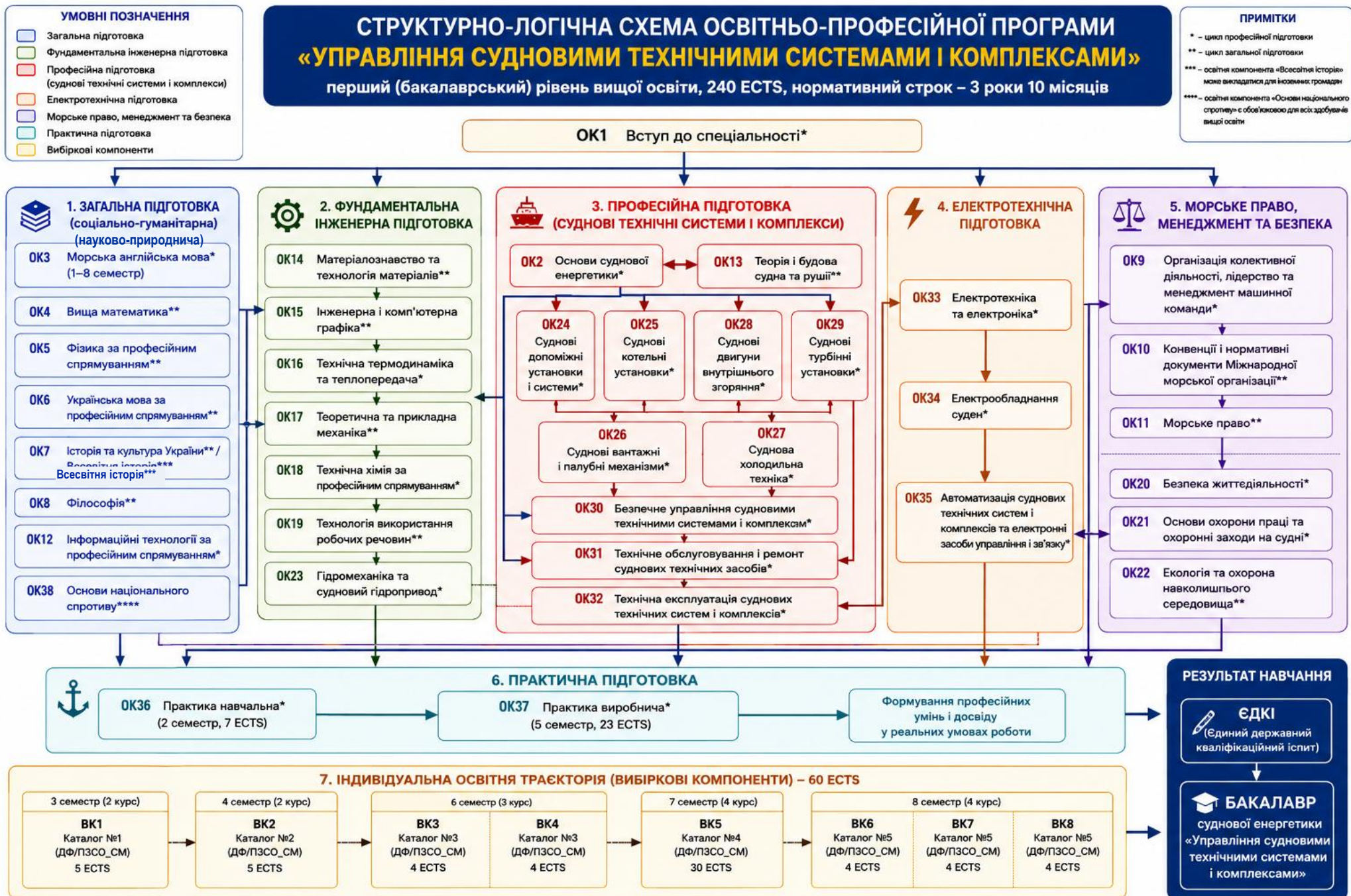
Атестація випускників освітньо-професійної програми «Управління судновими технічними і комплексами» спеціальності J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності на випусковому курсі у відповідності з графіками встановленими МОН України та завершується видачою документу встановленого зразка про присвоєння випускнику кваліфікації та ступеня бакалавра суднової енергетики.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання визначених стандартом вищої освіти України та освітньою програмою.

2.11.1 Структурно-логічна схема ОПП за курсами/семестрами (вступ на базі повної загальної середньої освіти, денна форма навчання)

I курс	I семестр	Вступ до спеціальності – 3 кредити ECTS (залік)		Інженерна і комп'ютерна графіка (I) – 2 кредити ECTS (залік)		Матеріалознавство та технологія матеріалів – 4 кредити ECTS (залік)		Безпека життєдіяльності – 4 кредити ECTS (залік)		Інформаційні технології за професійним спрямуванням – 3 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (I) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Вища математика (I) – 4 кредити ECTS (залік)		Фізика за професійним спрямуванням (I) – 4 кредитів ECTS (залік)					
	II семестр	Інженерна і комп'ютерна графіка (II) – 2 кредити ECTS (залік / РГР)		Технічна термодинаміка та теплопередача – 4 кредити ECTS (залік)		Технічна хімія за професійним спрямуванням – 2 кредити ECTS (залік)		Теоретична та прикладна механіка – 5 кредитів ECTS (екзамен)		Основи національного супротиву – 5 кредитів ECTS (диф.залік)		Теорія і будова судна та рушії – 3 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (II) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Вища математика (II) – 3 кредити ECTS (екзамен)		Фізика за професійним спрямуванням (II) – 4 кредитів ECTS (екзамен)			
		Практика навчальна – 7 кредитів ECTS (диф.залік)																			
II курс	III семестр	Основи суднової енергетики – 3 кредити ECTS (залік)		Суднові котельні установки – 4 кредити ECTS (залік / РГР)		Гідромеханіка та судновий гідропривод – 3 кредити ECTS (залік)		Технологія використання робочих речовин – 3 кредити ECTS (залік)		Суднові допоміжні установки і системи (I) – 3 кредити ECTS (залік)		Основи охорони праці та охоронні заходи на судні – 3 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (III) – 3 кредити ECTS (залік)		Електротехніка та електроніка – 3 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 5 кредити ECTS (залік)			
	IV семестр	Суднові двигуни внутрішнього згоряння (I) – 3 кредити ECTS (залік / РГР)		Суднові вантажні і палубні механізми – 3 кредити ECTS (залік)		Суднова холодильна техніка – 3 кредити ECTS (залік)		Суднові допоміжні установки і системи (II) – 3 кредити ECTS (екзамен)		Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди – 2 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (IV) – 3 кредити ECTS (залік)		Електрообладнання суден – 3 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 5 кредити ECTS (залік)					
III курс	V семестр	Практика виробнича – 23 кредити ECTS (диф.залік)																			
	VI семестр	Суднові двигуни внутрішнього згоряння (II) – 4 кредити ECTS (екзамен)		Суднові турбінні установки – 3 кредити ECTS (залік)		Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації – 2 кредити ECTS (залік)		Українська мова за професійним спрямуванням – 4 кредити ECTS (екзамен)		Історія та культура України – 4 кредити ECTS (екзамен)		Безпечне управління судновими енергетичними установками – 3 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (V) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)			
	VII семестр	Практика вибіркова – 30 кредитів ECTS (диф.залік)																			
IV курс	VIII семестр	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів – 4 кредити ECTS (залік)		Технічна експлуатація суднових енергетичних установок – 4 кредити ECTS (екзамен / КП)		Морське право – 3 кредити ECTS (залік)		Філософія – 4 кредити ECTS (екзамен)		Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку – 4 кредити ECTS (залік)		Екологія та охорона навколишнього середовища – 3 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (VI) – 2 кредити ECTS (екзамен)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)	

Термін навчання – 3 роки 10 місяців. Форма атестації – єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ).

2.11.2 Структурно-логічна схема ОПП за курсами (вступ на базі повної загальної середньої освіти, заочна форма навчання)

Із курс	1 сесійний контроль	Вступ до спеціальності – 3 кредити ECTS (залік)		Інженерна і комп'ютерна графіка – 4 кредити ECTS (залік / РГР)		Інформаційні технології за професійним спрямуванням – 3 кредити ECTS (залік)		Безпека життєдіяльності – 4 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (I) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Фізика за професійним спрямуванням – 8 кредитів ECTS (екзамен)		Вища математика – 7 кредитів ECTS (екзамен)							
	2й сесійний контроль	Основи суднової енергетики – 3 кредити ECTS (залік)		Технічна термодинаміка та теплопередача – 4 кредити ECTS (залік)		Технічна хімія за професійним спрямуванням – 2 кредити ECTS (залік)		Теоретична та прикладна механіка – 5 кредитів ECTS (екзамен)		Матеріалознавство та технологія матеріалів – 4 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (II) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Теорія і будова судна та рушії – 3 кредити ECTS (залік)		Піклування про людей на борту судна – 5 кредитів ECTS (диф.залік)					
		Практика навчальна – 7 кредитів ECTS (диф.залік)																			
ІІз курс	3 сесійний контроль	Суднові котельні установки – 4 кредити ECTS (залік / РГР)			Гідромеханіка та судновий гідропривод – 3 кредити ECTS (залік)			Технологія використання робочих речовин– 3 кредити ECTS (залік)			Основи охорони праці та охоронні заходи на судні – 3 кредити ECTS (залік)			Морська англійська мова (III) – 3 кредити ECTS (залік)		Електротехніка та електроніка – 3 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 5 кредити ECTS (залік)			
	4 сесійний контроль	Суднові двигуни внутрішнього згорання – 7 кредитів ECTS (екзамен)		Суднові вантажні і палубні механізми – 3 кредити ECTS (залік)		Суднова холодильна техніка – 3 кредити ECTS (залік)		Суднові допоміжні установки і системи – 6 кредитів ECTS (екзамен)		Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди – 2 кредити ECTS (залік)			Морська англійська мова (IV) – 3 кредити ECTS (залік)		Електрообладн ання суден – 3 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 5 кредити ECTS (залік)		Практика виробнича – 23 кредити ECTS (диф.залік)		
ІІІз курс	5 сесійний контроль	Безпечне управління судновими енергетичними установками – 3 кредити ECTS (залік)		Суднові турбінні установки – 3 кредити ECTS (залік)		Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації – 2 кредити ECTS (залік)		Українська мова за професійним спрямуванням – 4 кредити ECTS (екзамен)		Історія та культура України – 4 кредити ECTS (екзамен)		Екологія та охорона навколишнього середовища – 3 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (V) – 3 кредити ECTS (диф.залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Практика вибіркова – 30 кредитів ECTS (диф.залік)	
ІVз курс	6 сесійний контрол	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів – 4 кредити ECTS (залік)		Технічна експлуатація суднових енергетичних установок – 4 кредити ECTS (екзамен / КП)		Морське право – 3 кредити ECTS (залік)		Філософія – 4 кредити ECTS (екзамен)		Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку – 4 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Морська англійська мова (VI) – 2 кредити ECTS (екзамен)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)		Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)			

Термін навчання – 3 роки 10 місяців. Форма атестації – єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ).

2.11.3 Структурно-логічна схема ОПП за курсами/семестрами

(вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», денна форма навчання)

Ісп курс	I семестр	Гідромеханіка та судновий гідропривод – 3 кредити ECTS (залік)	Суднові допоміжні установки і системи – 4 кредити ECTS (екзамен)	Прикладна механіка – 4 кредити ECTS (залік)	Матеріалознавство та технологія матеріалів – 3 кредити ECTS (залік)	Інженерна і комп'ютерна графіка – 4 кредитів ECTS (залік / РГР)	Інформаційні технології за професійним спрямуванням – 3 кредити ECTS (залік)	Безпека життєдіяльності – 4 кредити ECTS (залік)	Вища математика – 5 кредитів ECTS (екзамен)	Фізика за професійним спрямуванням – 5 кредитів ECTS (екзамен)	Основи національного супротиву – 5 кредитів ECTS (диф.залік)	Морська англійська мова (I) – 3 кредити ECTS (диф.залік)
	II семестр	Практика виробнича – 20 кредитів ECTS (диф.залік)										
Ісп курс	III семестр	Суднові двигуни внутрішнього згоряння – 4 кредити ECTS (екзамен / РГР)	Суднові котельні установки – 4 кредити ECTS (екзамен / РГР)	Суднові вантажні і палубні механізми – 3 кредити ECTS (залік)	Технологія використання робочих речовин – 3 кредити ECTS (залік)	Українська мова за професійним спрямуванням – 4 кредити ECTS (екзамен)	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні – 3 кредити ECTS (залік)	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди – 2 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 2 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (II) – 3 кредити ECTS (диф.залік)	
	IV семестр	Практика вибіркова – 20 кредитів ECTS (диф.залік)										
Ісп курс	V семестр	Історія та культура України – 4 кредити ECTS (екзамен)	Екологія та охорона навколишнього середовища – 3 кредити ECTS (залік)	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації – 2 кредити ECTS (залік)	Суднові турбінні установки – 3 кредити ECTS (залік)	Електрообладнання суден – 3 кредити ECTS (залік)	Суднова холодильна техніка – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (III) – 3 кредити ECTS (диф.залік)	
	VI семестр	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів – 4 кредити ECTS (залік)	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок – 4 кредити ECTS (екзамен / КП)	Морське право – 3 кредити ECTS (залік)	Безпечне управління судновими енергетичними установками – 3 кредити ECTS (залік)	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку – 4 кредити ECTS (залік)	Філософія – 4 кредити ECTS (екзамен)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (IV) – 3 кредити ECTS (екзамен)	

Термін навчання – 2 роки 10 місяців. Форма атестації – єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ).

2.11.4 Структурно-логічна схема ОПП за курсами

(вступ на базі ОКР «молодший спеціаліст» / освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», заочна форма навчання)

Іспз курс	Гідромеханіка та судновий гідропривод – 3 кредити ECTS (залік)	Суднові допоміжні установки і системи – 4 кредити ECTS (залік)	Прикладна механіка – 4 кредити ECTS (екзамен)	Матеріалознавство та технологія матеріалів – 3 кредити ECTS (залік)	Інженерна і комп'ютерна графіка – 4 кредитів ECTS (залік)	Безпека життєдіяльності – 4 кредити ECTS (залік)	Електрообладнання суден – 3 кредити ECTS (залік)	Інформаційні технології за професійним спрямуванням – 3 кредити ECTS (залік)	Вища математика – 5 кредитів ECTS (екзамен)	Фізика за професійним спрямуванням – 5 кредитів ECTS (залік)	Конвенції і нормативні документи Міжнародної морської організації – 2 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (I) – 4 кредити ECTS (диф.залік)	Піклування про людей на борту судна – 5 кредитів ECTS (диф.залік)	Технологія використання робочих речовин – 3 кредити ECTS (залік)
Пспз курс	Суднові двигуни внутрішнього згоряння – 4 кредити ECTS (екзамен)	Суднові котельні установки – 4 кредити ECTS (екзамен / РГР)	Суднові вантажні і палубні механізми – 3 кредити ECTS (залік)	Суднові турбінні установки – 3 кредити ECTS (залік)	Суднова холодильна техніка – 3 кредити ECTS (залік)	Основи охорони праці та охоронні заходи на судні – 3 кредити ECTS (залік)	Українська мова за професійним спрямуванням – 4 кредити ECTS (екзамен)	Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди – 2 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (II) – 4 кредити ECTS (диф.залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 2 кредити ECTS (залік)	Практика виробнича – 20 кредитів ECTS (диф.залік)
Шспз курс	Технічне обслуговування і ремонт суднових технічних засобів – 4 кредити ECTS (залік)	Технічна експлуатація суднових енергетичних установок – 4 кредити ECTS (екзамен / КІП)	Екологія та охорона навколишнього середовища – 3 кредити ECTS (залік)	Історія та культура України – 4 кредити ECTS (екзамен)	Філософія – 4 кредити ECTS (екзамен)	Морське право – 3 кредити ECTS (залік)	Автоматизація суднових енергетичних установок та електронні засоби управління і зв'язку – 4 кредити ECTS (залік)	Безпечне управління судновими енергетичними установками – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 3 кредити ECTS (залік)	Морська англійська мова (III) – 4 кредити ECTS (екзамен)	Вибіркова освітня компонента з каталогу – 4 кредити ECTS (залік)	Практика вибіркова – 20 кредитів ECTS (диф.залік)

Термін навчання – 2 роки 10 місяців. Форма атестації – єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ).

3. Перелік нормативних документів, використаних при розробці освітньої програми:

1. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Галузь знань – 27 Транспорт, спеціальність – 271 Річковий та морський транспорт. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт], Електронні дані. Міністерство освіти і науки України. Київ : 2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/271-richkoviy-ta-morskiy-transport-bakalavr.pdf>
2. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року [Електронний ресурс] : [Веб-сайт], Електронні дані. Верховна Рада України. Київ : 1994- 2020. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_053#Text
3. Манільські поправки до додатка до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти (ПДНВ) 1978 року. Манільські поправки до Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (ПДНВ) [Електронний ресурс] : [Веб-сайт], Електронні дані. Верховна Рада України. Київ : 1994-2020. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_052#Text
4. Про освіту: Закон України. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт], Електронні дані. Верховна Рада України. Київ : 1994-2020. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Про вищу освіту: Закон України. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт], Електронні дані. Верховна Рада України. Київ : 1994-2020. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Положення про організацію освітнього процесу Херсонської Державної Морської Академії, СМЯ 04-165-2019, версія № 4, від 04.12.2019. Режим доступу: https://ksma.ks.ua/?page_id=8184
7. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувача вищої освіти у Херсонській державній морській академії, СМЯ 04-168-2019, від 26.11.2019.
8. Класифікатор професій: ДК 003:2010 (на заміну ДК 003:2005) від 28.07.2010 № 327.
9. IMO: Model Course 7.02 – Chief Engineer Officer and Second Engineer Officer. 2014 (Electronic edition). – 278 p;
10. IMO: Model Course 7.04 – Officer in Charge of an Engineering Watch. 2014 (Electronic edition). – 238 p;
11. IMO: Model Course 2.07 – Engine-room simulator. 2017 (Electronic edition). – 184 p.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D0%BF#Text>
13. Постанови Кабінету Міністрів України №1499 від 30.12.2022 р. "Деякі питання присвоєння звань особам командного складу морських суден" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1499-2022-%D0%BF#Text>
14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.09.2023 № 1067 «Про затвердження Програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Морський та внутрішній водний транспорт» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти»
15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.05.2024 № 663 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.09.2023 № 1067» https://osvita.ua/doc/files/news/934/93403/Nakaz_MON-663_vid_10_05_2024.pdf
16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти». Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842_vid.13.06.2024.pdf
17. Стаття 10⁻¹ Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#n1713>
18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.03.2025 р. №437 «Про затвердження Переліку спеціалізацій спеціальності J5 Морський та внутрішній водний транспорт, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0458-25#n13>
19. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Київ : ВРУ, 2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-21#Text>
20. Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву : Закон України від 25 березня 2026 року № 4826-IX [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Київ : ВРУ, 2026. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4826-IX#Text>
21. Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про професійну освіту» та зміни, внесені до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Київ : МОН України, 2025.

Додаток 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

Додаток 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами (ОК) освітньої програми

[illegible]

**Додаток 3. Каталоги (рекомендовані ХДМА) вибірових освітніх компонентів
(денна форма навчання на базі ПЗСО – ДФ/ПЗСО_СМ)**

Каталог вибірових освітніх компонентів №1(ДФ/ПЗСО_СМ)			
№ з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Психологія професійної діяльності	5,0	Залік
2	Морська психологія з основами менеджменту	5,0	Залік
3	Право інтелектуальної власності	5,0	Залік
4	Технологія перевезення вантажів	5,0	Залік
5	Міжкультурна комунікація	5,0	Залік
6	Маркетинг транспортних послуг	5,0	Залік
7	Інноваційний менеджмент	5,0	Залік
8	Менеджмент організацій	5,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №2(ДФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Кібербезпека та цифрові технології	4,0	Залік
2	Суднові комп'ютери та комп'ютерні мережі	4,0	Залік
3	Мікропроцесорні системи управління	4,0	Залік
4	Радіонавігаційні прилади та системи	4,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №3(ДФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Техніко-економічне обґрунтування рішень	4,0	Залік
2	Економіка морського та внутрішнього водного транспорту	4,0	Залік
3	Теорія економічного аналізу	4,0	Залік
4	Надійність суднових технічних систем та комплексів	4,0	Залік
5	Суднові автоматизовані електроприводи	4,0	Залік
6	Суднові автоматизовані електроенергетичні системи	4,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №4(ДФ/ПЗСО_СМ)				
№з/п	Назва освітньої компоненти		Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Практика вибірова	Практика плавальна	30,0	Диф. залік
2		Практика виробнича	30,0	Диф. залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №5(ДФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Лабораторний практикум "Повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim"	4,0	Залік
2	Лабораторний практикум "Високовольтне обладнання суден"	4,0	Залік
3	Технічна діагностика суднових енергетичних установок	4,0	Залік
4	Технічне обслуговування суднового електрообладнання і засобів автоматики	4,0	Залік
5	Управління проектами	4,0	Залік
6	Експлуатація спеціалізованих суден і систем	4,0	Залік

**Додаток 4. Каталоги (рекомендовані ХДМА) вибірових освітніх компонентів
(заочна форма навчання на базі ПЗСО – ЗФ/ПЗСО_СМ)**

Каталог вибірових освітніх компонентів №1(ЗФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Психологія професійної діяльності	5,0	Залік
2	Морська психологія з основами менеджменту	5,0	Залік
3	Інноваційний менеджмент	5,0	Залік
4	Менеджмент організацій	5,0	Залік
5	Міжкультурна комунікація	5,0	Залік
6	Маркетинг транспортних послуг	5,0	Залік
7	Право інтелектуальної власності	5,0	Залік
8	Технологія перевезення вантажів	5,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №2(ЗФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Техніко-економічне обґрунтування рішень	4,0	Залік
2	Економіка морського та внутрішнього водного транспорту	4,0	Залік
3	Теорія економічного аналізу	4,0	Залік
4	Кібербезпека та цифрові технології	4,0	Залік
5	Суднові комп'ютери та комп'ютерні мережі	4,0	Залік
6	Практика вибірова	Практика плавальна	Диф. залік
7		Практика виробнича	Диф. залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №3(ЗФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Лабораторний практикум "Повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim"	4,0	Залік
2	Лабораторний практикум "Високовольтне обладнання суден"	4,0	Залік
3	Технічна діагностика суднових енергетичних установок	4,0	Залік
4	Технічне обслуговування суднового електрообладнання і засобів автоматики	4,0	Залік
5	Надійність суднових технічних систем та комплексів	4,0	Залік
6	Експлуатація спеціалізованих суден і систем	4,0	Залік

**Додаток 5. Каталоги (рекомендовані ХДМА) вибірових освітніх компонентів
(денна форма навчання на базі освітнього ступеня «молодший спеціаліст» /
«фаховий молодший бакалавр») – ДФ/СП_СМ)**

Каталог вибірових освітніх компонентів №1(ДФ/СП_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Психологія професійної діяльності	3,0	Залік
2	Морська психологія з основами менеджменту	3,0	Залік
3	Інноваційний менеджмент	3,0	Залік
4	Менеджмент організацій	3,0	Залік
5	Міжкультурна комунікація	2,0	Залік
6	Маркетинг транспортних послуг	2,0	Залік
7	Право інтелектуальної власності	2,0	Залік
8	Технологія перевезення вантажів	2,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №2(ДФ/СП_СМ)				
№з/п	Назва освітньої компоненти		Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Практика вибірова	Практика плавальна	20,0	Диф. залік
2		Практика виробнича	20,0	Диф. залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №3(ДФ/СП_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Кібербезпека та цифрові технології	3,0	Залік
2	Суднові комп'ютери та комп'ютерні мережі	3,0	Залік
3	Мікропроцесорні системи управління	3,0	Залік
4	Радіонавігаційні прилади та системи	3,0	Залік
5	Техніко-економічне обґрунтування рішень	3,0	Залік
6	Економіка морського та внутрішнього водного транспорту	3,0	Залік
7	Теорія економічного аналізу	3,0	Залік
8	Надійність суднових технічних систем та комплексів	3,0	Залік
9	Суднові автоматизовані електроприводи	4,0	Залік
10	Суднові автоматизовані електроенергетичні системи	4,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №5(ДФ/ПЗСО_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Лабораторний практикум "Повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim"	3,0	Залік
2	Лабораторний практикум "Високовольтне обладнання суден"	3,0	Залік
3	Технічна діагностика суднових енергетичних установок	3,0	Залік
4	Управління проектами	3,0	Залік
5	Технічне обслуговування суднового електрообладнання і засобів автоматики	4,0	Залік
6	Експлуатація спеціалізованих суден і систем	4,0	Залік

**Додаток 6. Каталоги (рекомендовані ХДМА) вибірових освітніх компонентів
(заочна форма навчання на базі освітнього ступеня «молодший спеціаліст» /
«фаховий молодший бакалавр») – ЗФ/СП_СМ)**

Каталог вибірових освітніх компонентів №1(ЗФ/СП_СМ)			
№з/п	Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Психологія професійної діяльності	3,0	Залік
2	Морська психологія з основами менеджменту	3,0	Залік
3	Інноваційний менеджмент	3,0	Залік
4	Менеджмент організацій	3,0	Залік
5	Міжкультурна комунікація	2,0	Залік
6	Маркетинг транспортних послуг	2,0	Залік
7	Право інтелектуальної власності	2,0	Залік
8	Технологія перевезення вантажів	2,0	Залік
9	Суднові автоматизовані електроприводи	4,0	Залік
10	Суднові автоматизовані електроенергетичні системи	4,0	Залік
11	Кібербезпека та цифрові технології	3,0	Залік
12	Суднові комп'ютери та комп'ютерні мережі	3,0	Залік
13	Мікропроцесорні системи управління	3,0	Залік
14	Радіонавігаційні прилади та системи	3,0	Залік

Каталог вибірових освітніх компонентів №2(ЗФ/СП_СМ)				
№з/п	Назва освітньої компоненти		Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	Практика вибірова	Практика плавальна	20,0	Диф. залік
2		Практика виробнича	20,0	Диф. залік
3	Техніко-економічне обґрунтування рішень		3,0	Залік
4	Економіка морського та внутрішнього водного транспорту		3,0	Залік
5	Теорія економічного аналізу		3,0	Залік
6	Надійність суднових технічних систем та комплексів		3,0	Залік
7	Лабораторний практикум "Повномасштабний тренажерний комплекс Wärtsilä ERS5000 TechSim"		3,0	Залік
8	Лабораторний практикум "Високовольтне обладнання суден"		3,0	Залік
9	Технічне обслуговування суднового електрообладнання і засобів автоматики		4,0	Залік
10	Експлуатація спеціалізованих суден і систем		4,0	Залік
11	Технічна діагностика суднових енергетичних установок		3,0	Залік
12	Управління проектами		3,0	Залік

Реєстр змін освітньої програми

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
Рішення вченої ради ХДМА від «31» травня 2024 р. протокол №12	Зміни у розділах 2.1 – 2.10 щодо вибіркового освітніх компонентів. Каталоги вибіркового освітніх компонентів за всіма формами навчання наведені у Додатках 3-6.	
Рішення вченої ради ХДМА від «28» червня 2024 р. протокол №13	Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» (п.107, с.22): «У стандарті вищої освіти зі спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 №1239, позицію «Загальні компетентності» розділу IV «Перелік компетентностей випускника» доповнити пунктом 17 такого змісту: «ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності». Внесені зміни у ОПП раніше вже передбачали наявність освітньої компоненти ОК9. «Організація колективної діяльності, лідерство та менеджмент машинної команди», у змісті якої було закладено відповідний освітній і правовий контент для забезпечення вказаних у наказі МОНУ №842 змін до стандарту підготовки. Проте для забезпечення конкурентної підготовки здобувачів у питаннях соціально-гуманітарної та мовленевої компетенції до ОПП було додано загальні компетенції «ЗК17. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси, в тому числі політичного і економічного характеру, світоглядні та філософські проблеми, застосовувати основні положення і методи гуманітарних, соціальних та економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань» та «ЗК18. Здатність використовувати державну мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов'язків». Враховуючи вимоги наказу МОНУ №842 від 13.06.2024, що визначає зміни до стандарту підготовки буди внесені зміни, а саме: - Додано затверджену компетенцію «ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності»; - Відповідно компетенції ЗК17 і ЗК18, які були додані до ОПП для забезпечення конкурентної підготовки здобувачів у питаннях соціально-гуманітарної та мовленевої компетенції було перенумеровано: ЗК17 – на ЗК18, а ЗК18 – на ЗК19. Відповідні зміни знайшли своє місце у тексті ОПП та відповідних матрицях, які наведені у Додатках до ОПП.	
Рішення вченої ради ХДМА від «29» травня 2025 р. протокол №10	Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» внесені зміни до шифрів і найменування галузей знань, кодів і найменувань спеціальностей, а також встановлено відповідність освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	класифікації освіти ISCED-F 2013. А саме: новий шифр і найменування галузі знань – Ж Транспорт та послуги ; новий код і найменування спеціальності – Ж5 Морський та внутрішній водний транспорт ; код і найменування відповідної деталізованої галузі Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 – 1041 Transport services .	
Рішення вченої ради ХДМА від «29» травня 2025 р. протокол №10	Відповідно Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D0%BF#Text внесено зміни щодо форми атестації здобувачів освіти, а саме в п.3 освітньої програми з таким текстом 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти Атестація випускників освітньо-професійної програми «Управління судновими технічними і комплексами» спеціальності Ж5 «Морський та внутрішній водний транспорт проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності на випусковому курсі у відповідності з графіками встановленими МОН України та завершується видачею документу встановленого зразка про присвоєння випускнику кваліфікації та ступеня бакалавра суднової енергетики. Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання визначених стандартом вищої освіти України та освітньою програмою.	
Рішення вченої ради ХДМА від «29» травня 2025 р. протокол №10	Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 р. № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text та на виконання ст. 10⁻¹ Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#n1713 внесено зміни щодо запровадження базової загальновійськової підготовки до освітнього процесу, а саме додано п. 2.10 до освітньої програми з таким текстом: 2.10. Проведення базової загальновійськової підготовки Освітня компонента «<i>Теоретична частина базової загальновійськової підготовки</i>» обов’язково додається до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти громадян	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	України чоловічої статі (жіночої статі – добровільно) віком від 18 до 25 років, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти. Від проходження базової підготовки звільняються громадяни, які: – визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби; – до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах; – проходили військову службу; – мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності. Базова підготовка складається з теоретичної підготовки в обсязі 3 кредитів ЄКТС (які враховуються в обсяг освітньої програми), яку проходять здобувачі вищої освіти громадяни України чоловічої статі (жіночої статі – добровільно) віком від 18 до 25 років, які навчаються за денною формою здобуття освіти та практичної підготовки в обсязі 7 кредитів ЄКТС (не враховуються в обсяг освітньої програми). Практичну підготовку базової підготовки проходять громадяни України чоловічої статі (жіночої статі – добровільно), які навчаються за денною або дуальною формою навчання. Практична підготовка базової підготовки проводиться після опанування теоретичної підготовки у поточному навчальному році строком до 1 місяця протягом травня – жовтня за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку. Проходження практичної підготовки базової підготовки для здобувачів освіти чоловічої статі – є обов'язковою умовою опанування освітньої програми. Відмова здобувача освіти, чоловічої статі, який визнаний придатним для військової служби, від проходження практичної підготовки базової підготовки – є підставою для його відрахування з закладу вищої освіти. Здобувачі вищої освіти жіночої статі можуть бути залучені до проходження практичної підготовки базової підготовки, якщо вони виявили на це бажання не пізніше ніж за 6 місяців до початку практичної підготовки базової підготовки.	
Рішення вченої ради ХДМА від «28» травня 2026 р. протокол №13	1. Внесені зміни до розділу 1 – Загальна інформація, а саме: – до п. Тип диплому та обсяг освітньої програми / Відповідно до листа МОН України Про атестацію осіб у формі ЄДКІ, зокрема здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання, змінено строки навчання з урахуванням графіка складання ЄДКІ (єдиного державного кваліфікаційного іспиту) як обов'язкової компоненти атестації здобувача освіти, з 4,5 навчальних років (4 роки 6 місяців) на 4 навчальні роки (3 роки 10 місяців), що зокрема привело до	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	змін у структурно-логічній схемі ОП для вказаної форми навчання. Запровадження по два сесійних контролю на першому та другому курсі заочної форми навчання (див. п. 2.11.2 Структурно-логічна схема ОПП за курсами (вступ на базі повної загальної середньої освіти, заочна форма навчання). 2. Виконано вимоги Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX та Закону України від 25 березня 2026 року № 4826-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву», яким на Міністерство освіти і науки України покладено завдання розроблення, за погодженням з Міністерством оборони України, Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву». А саме до ОП введено в нормативну частину циклу загальної підготовки: І) освітню компоненту «Основи національного спротиву» (обсягом 5 кредитів ЄКТС), яка є обов'язковою для всіх здобувачів вищої освіти та спрямована на формування у них свідомого ставлення до захисту державного суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу України. Зміст дисципліни охоплює правові засади та організаційні форми національного спротиву, основи цивільного та психологічного спротиву, розуміння концепції всебічної оборони держави, а також громадянські обов'язки у сфері національної безпеки. Для виділення 5 кредитів ЄКТС із загального обсягу ОП для освітньої компоненти «Основи національного спротиву» (шифр у ОП – ОК 38) зменшено кількість кредитів з наступних освітніх компонент: 1) ОК4 Вища математика – 2 кредити ЄКТС; 2) ОК5 Фізика за професійним спрямуванням – 1 кредит ЄКТС; 3) ОК12 Інформаційні технології за професійним спрямуванням – 1 кредит ЄКТС; 4) ОК15 Інженерна і комп'ютерна графіка. Також було проведено аналіз щодо забезпечення освітньої компоненти, а саме: 1) введено до розділу ОП 6 – Програмні компоненти, п. Загальні компетентності (ЗК) – додаткову компетентність: ЗК20. <u>Здатність усвідомлювати загрози національній безпеці України</u>	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	<u>та діяти відповідно до принципів національного спротиву, зокрема у формах цивільного та психологічного спротиву.</u> 2) введено до розділу ОП 7 – Програмні результати навчання – додатковий результат навчання: РН62. <u>Знання правових засад та форм національного спротиву, розуміння концепції тотальної оборони держави та громадянських обов'язків у сфері національної безпеки України</u> 3) внесені зміни до Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, яка наведена у Додатку 1. 4) внесені зміни до Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, яка наведена у Додатку 2. II) Для здобувачів вищої освіти, які в установленому порядку отримали звільнення від вивчення окремих модулів освітньої компоненти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів ХДМА, освітня компонента ОК39 «Піклування про людей на борту судна» (шифр у ОП – ОК39) вводиться як альтернатива до «Основ національного спротиву» для здобувачів, які маю на це право. Освітня компонента ОК39 «Піклування про людей на борту судна» формується відповідно до вимог Міжнародної конвенції ПДНВ (STCW) з поправками Манільської дипломатичної конференції 2010 року та охоплює такі модулі: Модуль 1. Елементарна перша допомога (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-3), Модуль 2. Медична перша допомога (STCW, розділ A-VI/4-1), Модуль 3. Особиста безпека та суспільні обов'язки (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-4), Модуль 4. Протипожежна безпека та боротьба з пожежею (STCW, розділ A-VI/1, таблиця A-VI/1-2), Модуль 5. Управління натовпом та кризові ситуації (STCW, розділ A-V/2 — для суден з пасажирями), Модуль 6. Рятувальні засоби та виживання (STCW, розділ A-VI/2). Відповідні зміни щодо ОК39 «Піклування про людей на борту судна» внесені до Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, яка наведена у Додатку 1 та Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, яка наведена у Додатку 2. Нижче наведено аналіз щодо визначення компетентностей та результатів навчання ОП для цих двох освітніх компонент (ОК38 та ОК39), що вводяться: 1. Результати навчання, що відповідають освітній компоненті «Основи національного спротиву»	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	Освітня компонента «Основи національного спротиву» охоплює: правові та організаційні засади національного спротиву, громадянський та психологічний спротив, розуміння суспільно-політичних процесів, національну ідентичність і державність, цивільний захист і безпеку. З наведеного переліку існуючих РН їй найбільш відповідають: Безпосередньо відповідні: РН59. Розуміння цінності та сутності історії України та її культури, знання політичних, соціально-економічних процесів минулого і сьогодення та їх взаємозв'язок. Це найрелевантніший результат — охоплює історичний, культурний та суспільно-політичний контекст, який є основою для розуміння ідеології та необхідності національного спротиву. Опосередковано дотичні: РН60. Знання основних напрямків сучасної філософії, вміння використовувати професійні знання і вміння, аналізуючи розвиток сучасного суспільства. Частково відповідає в частині аналізу розвитку сучасного суспільства, що є контекстом для усвідомлення загроз і необхідності спротиву. Таким чином: З 61 результату навчання жоден не сформульований спеціально під компоненту «Основи національного спротиву». Це свідчить про те, що або компонента з'явилась пізніше за розробку програми, або її результати навчання ще не внесені до переліку. Для повноцінного відображення дисципліни рекомендується додати окремий РН: РН62. <i>«Знання правових засад та форм національного спротиву, розуміння концепції тотальної оборони держави та громадянських обов'язків у сфері національної безпеки України».</i> 2. Компетенції, що відповідають освітній компоненті «Основи національного спротиву» Безпосередньо відповідні: ЗК15. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Найбільш релевантна — громадянські цінності, права та обов'язки є ядром концепції національного спротиву. ЗК16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку. Відповідає блоку культурного та цивільного спротиву, збереження національної ідентичності. ЗК18. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси, в тому числі політичного і економічного характеру, світоглядні та філософські проблеми. Відповідає розумінню суспільно-політичного контексту загроз та викликів національній безпеці. Опосередковано дотичні: ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Відповідає принципам громадянської відповідальності у контексті спротиву. ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності. Корелює з доброчесністю як основою стійкості держави та суспільства. ЗК6. Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі, в складних і критичних умовах. Частково відповідає — колективні дії в критичних умовах є елементом цивільного спротиву.	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	Таким чином: Як і у випадку з результатами навчання, жодна компетенція не сформульована спеціально під цю дисципліну, що свідчить про доцільність додавання окремої компетенції: ЗК20. <i>«Здатність усвідомлювати загрози національній безпеці України та діяти відповідно до принципів національного спротиву, зокрема у формах цивільного та психологічного спротиву».</i> <u>Аналіз відповідності освітній компоненті «Піклування про людей на борту судна»</u> Ця компонента охоплює: надання першої медичної допомоги, особисте виживання, пожежну безпеку, рятувальні засоби, охорону здоров'я екіпажу, управління персоналом та соціальну відповідальність на судні. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН) Основні — безпосередньо відповідні: РН49. Навички практичного застосування медичних керівництв та медичних консультацій, отриманих по радіо, зокрема уміння вжити ефективних заходів на основі таких знань у разі нещасних випадків або захворювань, типових для суднових умов. Ключовий РН — медична допомога на борту є центральним елементом піклування про людей. РН50. Навички особистого виживання, забезпечення особистої безпеки та знання громадських обов'язків на судах. Прямо відповідає — особиста безпека та виживання членів екіпажу. РН47. Знання видів пожежі, принципу дії систем пожежогасіння, уміння гасити пожежі із застосуванням належного обладнання; уміння організовувати навчання з боротьби з пожежею. Протипожежна безпека безпосередньо пов'язана із захистом людей на борту. РН48. Навички проведення тренувальних занять із залишення судна та уміння поводитися з рятувальними шлюпками, рятувальними плотами та черговими шлюпками. Евакуація та рятування людей — прямий зміст компоненти. РН51. Знання міжнародних вимог до суднових рятувальних засобів. Нормативна база захисту людей на борту. РН52. Уміння використовувати рятувальні засоби та пристрої, протипожежні системи та інші системи безпеки та підтримувати їх в експлуатаційному стані. Практичне застосування засобів захисту людей. РН53. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища. Правова основа охорони людського життя на морі. Додаткові — опосередковано відповідні: РН8. Знання процедур безпеки та порядок дій під час аварій, переходу від дистанційного/автоматичного до місцевого управління усіма системами. Аварійні процедури спрямовані на збереження життя людей. РН9. Знання заходів безпеки під час несення вахти та негайні дії у разі пожежі чи аварії, особливо паливних та масляних систем. Безпека під час вахти як елемент піклування про людей. РН12. Знання правил техніки безпеки та порядку дій у надзвичайних ситуаціях при експлуатації головної енергетичної установки. Охорона праці та безпека персоналу машинного відділення. РН54. Знання методів управління персоналом на судні та його підготовки; уміння управляти задачами та робочим навантаженням. Управління людьми, їх добробут та запобігання перевантаженню.	

Рішення вченої ради ХДМА від «__» _____ 20__ р. протокол №__ та/або наказ ректора від «__» _____ 20__ р.	Стислий опис змін (наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо)	Підпис керівника факультету
	PH55. Знання методів ефективного управління ресурсами, методів прийняття рішень та умінь їх застосовувати. Ефективне управління в кризових ситуаціях, що впливає на безпеку людей. КОМПЕТЕНЦІЇ Основні — безпосередньо відповідні: ЗФК4. Здатність надавати першу медичну допомогу та здатність застосовувати засоби першої медичної допомоги на суднах, організовувати та керувати наданням медичної допомоги на судні. Найбільш відповідна компетенція — медичне піклування про людей на борту. ЗФК2. Здатність забезпечити безпеку та охорону судна, екіпажу і пасажирів та умови використання й експлуатації рятувальних засобів. Безпосередньо стосується захисту людей на борту. ЗФК1. Здатність забезпечити протипожежну безпеку та умінь боротися з пожежами на суднах. Захист людей від пожежної небезпеки. ЗФК3. Здатність розробляти плани дій під час аварійних ситуацій та схем з боротьби за живучість судна, а також здійснювати дії у випадку аварійних ситуацій. Аварійне планування для збереження людського життя. ЗФК5. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі. Нормативне забезпечення охорони людського життя. ЗФК6. Здатність забезпечувати організацію, нагляд та контроль щодо дотримання правил техніки безпеки, безпеки персоналу та судна. Охорона праці та безпека персоналу. ЗФК7. Здатність до проведення навчальних занять та тренінгів на борту судна. Підготовка екіпажу до дій у надзвичайних ситуаціях. Додаткові — опосередковано відповідні: ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності (прихильність безпеці). Загальна культура безпеки як основа піклування про людей. ЗК6. Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі в складних і критичних умовах. Командна взаємодія в аварійних ситуаціях для захисту людей. ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Соціальна відповідальність включає піклування про колег на борту. СК11. Усвідомлення відповідальності та здатність до прийняття рішень у непередбачуваних та аварійних ситуаціях. Відповідальне прийняття рішень у ситуаціях, що загрожують людям. Таким чином: На відміну від «Основ національного спротиву», компонента «Піклування про людей на борту судна» має значно більше прямих відповідей у переліку — особливо серед загальнофахових компетенцій (ЗФК), що свідчить про добре інтегрування цієї ОК в освітню програму. Також замість п. 2.10 Проведення базової загальновійськової підготовки введено описову частину з тим же порядком номером у ОП, а саме: п. 2.10. Методичні вказівки та умови навчання з освітньої компоненти «Основи національного спротиву», а також внесені відповідні зміни до п. 3. Перелік нормативних документів, використаних при розробці освітньої програми	